

Rapport

16.-22. september

Mobilitetsuka 2010

Statens vegvesen

Forord

Dette er en rapport fra Europeisk Mobilitetsuke og Bilfri dag i Norge 2010. Den beskriver årets tema, hva Europeisk Mobilitetsuke er og en presentasjon av de norske deltakerbyene. Det gis en oversikt over resultater i Europa og i Norge i form av permanente tiltak som er innrapportert i forbindelse med Mobilitetsuka. Kampanjens dekning i media omtales også.

Dette er andre året den norske Mobilitetsuka dokumenteres i en samlerapport. Hensikten er å vise fram både resultater og bredden i deltakelsen. Vi vil takke for fantastisk innsats og engasjement fra alle som deltok og bidro til at Mobilitetsuka i 2010 i Norge ble en suksess, både i innhold og omfang.

Rapporten er utarbeidet i Vegdirektoratet som er nasjonal koordinator for Europeisk Mobilitetsuke i Norge, på bakgrunn av bidrag fra lokale koordinatore samt dokumentasjon fra EU-kommisjonen.

Vi takker for bidrag til denne rapporten fra deltakerne, og ber om tilbakemeldinger og innspill til forbedringer.

Ønsker du å finne ut mer om hvordan din by eller bedrift kan delta i Mobilitetsuka og Bilfri dag 2011 se www.mobilitetsuken.no.

Kristin Rike
kristin.rike@vegvesen.no

Innhold:

Kapittel 1	Kampanje og langsiktig byutvikling - over hele Europa	3
Kapittel 2	Tema i 2010: «Reis smartere - lev bedre»	11
Kapittel 3	Resultater fra Mobilitetsuka 2010	19
	Europa	20
	Norge	27
Kapittel 4	Norske deltakerbyer i 2010	31
	Bergen	32
	Bodø	41
	Drammen	47
	Fredrikstad	52
	Kristiansand	59
	Mandal	65
	Oslo	69
	Porsgrunn / Skien	74
	Sarpsborg	78
	Stavanger/Sandnes	82
	Tromsø	89
	Trondheim	93

Kapittel 1

Kampanje og
langsiktig byutvikling
- over hele Europa

Kampanje

Initiativet «I byen uten bilen» begynte i Frankrike i 1998, og har i årene etter hatt en strålende utvikling og en betydelig utbredelse geografisk. Deltakende byer har gjennom «I byen uten bilen» - markeringen en mulighet til å vise at de bryr seg om miljøspørsmål. I løpet av en hel dag kan lokale myndigheter presentere sine bykjerner i et annet lys, og iverksette tiltak for å begrense biltrafikken i bestemte områder, oppfordre til bruk av bærekraftige transportmåter og øke bevisstheten om de miljømessige virkningene av innbyggernes valg av transportmåter.

Resultatet av den betydelige økningen i oppslutning verden over ble fra 2002 den utvidede kampanjen slik vi kjenner den i dag; ei hel uke under navnet «Europeisk Mobilitetsuke». Hvert år avholdes den Europeiske Mobilitetsuken fra den 16. til den 22. september, med fokus på bærekraftig mobilitet. 22. september er den internasjonale Bilfrie dagen og inngår som en del av Mobilitetsuka. Europeisk Mobilitetsuke gir mulighet til å arrangere en lang rekke aktiviteter, og gir en plattform for både lokale myndigheter, organisasjoner og foreninger til å:

- Informere om sine nåværende retningslinjer, initiativer og vellykkede erfaringer i forhold til bærekraftig urban mobilitet.
- Bidra til å øke innbyggernes bevissthet om de skadevirkninger de nåværende utviklingstrendene i urbane transportsystemer har for miljø og livskvalitet.
- Etablere praktisk samarbeid med lokale interessenter.
- Være del av en felleseuropeisk kampanje, med et felles mål og en felles identitet sammen med andre byer og kommuner.
- Legge vekt på lokalt engasjement for en bærekraftig urban transportpolitikk.
- Sette i verk nye, langsiktige retningslinjer og permanente tiltak.

Langsiktig byutvikling

For at kampanjen skal få en varig og reel effekt på folks reisevaner har Mobilitetsuka et hovedfokus på permanente tiltak som gjøres i byene. Tiltakene det fokuseres på har det til felles at de legger til rette for at folk skal kunne velge et byliv uten bilen. I tillegg til rene transporttiltak legges det opp til at tiltak for bedret tilgjengelighet i byrommene, samt tiltak som bidrar til mer levelige og gode byer både sosialt og miljømessig, fanges opp. Deltakerne rapporterer selv inn relevante tiltak gjennom deltakelsen i Mobilitetsuka. Alle relevante tiltak som settes i verk i inneværende kalenderår kan rapporteres inn. Gjennom arrangementer i Mobilitetsuka, og presseomtale av disse, promotes flest mulig av tiltakene mot befolkningen gjennom hele Mobilitetsuka.

For å delta i Mobilitetsuka må det offisielle deltakercharteret undertegnes av kommunens Ordfører. I deltakercharteret rapporteres alle relevante tiltak inn etter et standard system (som vist nedenfor) som er likt over hele Europa:

CHARTER 2010

Liste over permanente tiltak
 Alle lokale myndigheter skal organisere et lokalt arrangement hvor ett eller flere av de nye tiltakene introduseres. Disse er av praktisk karakter og bidrar til overgang fra privatbil mot mer miljøvennlige transportformer.

Vennligst kryss av ved de permanente tiltakene som blir gjennomført i din kommune fra følgende liste:

Nye installasjoner for sykkel eller forbedring av de eksisterende

- Utbedring av sykkelveinettet (opprettelse av nye sykkelveier, utvidelse, oppgradering, oppmerking av eksisterende nett, osv)
- Opprette system for leie av sykkel eller sykkeldeling
- Utbedring av sykkelinstallasjonene (parkering, tyverisikring, osv)
- Andre

Fotgjengerprioritering

- Opparbeidelse eller utvidelse av gågatearealer
- Oppgradering av infrastrukturen (nye gangbroer, fotgjengerfelt, osv.)
- Utvidelse eller opparbeidelse av nye grønne veier
- Andre

Kollektivtransport

- Utbedring eller utvidelse av kollektivtransportholddeplasser, nye linjer, reserverte områder, osv
- Utbedring eller utvidelse kollektivtransporttilbud
- Bruk av miljøvennlige kjøretøyer i kollektivtransport
- Utvikling av ny teknologi for kollektivtransport
- Utvikling av ny teknologi med sikte på utbedring
- Lansering av integrerte tilbud for ulike kollektivtransport
- Utvikling av transporttilbud som er tilgjengelig
- Andre

Trafikkregulerende tiltak

- Fartsreduksjon i områder nær skoler
- Reduksjon av "utendørs" parkeringsarealer
- Oppretting av "park and ride"
- Strengere regulering av trafikkstrøm og parkering
- Oppretting av nye beboersoner (tilgang med buss)
- Andre

Tilgjengelighet

- Opparbeidelse av taktile fortau
- Opparbeidelse av ramper for rullestol
- Senking av fortau
- Utvidelse av fortau
- Inkorporering av lydsignal ved signalanlegg
- Eliminering av arkitektoniske barrierer
- Lansering av planer for økt tilgjengelighet

CHARTER 2010

Nye former for bruk og tilgang på bil

- Lansering av bildelingsystemer
- Ansvarlig bilbruk (eco-driving osv)
- Bruk av "rene" kjøretøyer
- Andre

Varelevering / distribusjon

- Nye reguleringer av varelevering
- Bruk av "rene" kjøretøyer
- Opprettelse av nye logistikkplattformer for vare -last og loss.
- Andre

Mobilitetsstyring

- Mobilitetsplaner for bedrifter
- Mobilitetsplaner for skoler
- Oppretting av mobilitetskontorer og informasjonstjenester online (for eksempel en reiseplanlegger)
- Lansering av kampanjer for økt bevissthet
- Oppretting av grupper for å gå eller sykle sammen til skolen
- Utvikling av verktøy for å gjøre informasjon om aktuell luftkvalitet offentlig tilgjengelig
- Organisering av stabile forumer eller spørreundersøkelser for å få kjennskap til ideer og meninger fra befolkningen som omhandler mobilitet
- Andre

• Beskrivelse av ett permanent tiltak (maks. 4 sider):

EUROPEISK MOBILITETSUKE

Å sette fokus på gjennomførte permanente tiltak er viktig fordi:

- Det beviser at lokale myndigheter tar miljøvennlig bytransport på alvor.
- Ved at lokale myndigheter forplikter seg til å innføre slike tiltak motiveres befolkningen til å endre sine transportvaner.
- De permanente tiltakene er varige, og Mobilitetsukas budskap om mer miljøvennlige reisevaner varer året igjennom.

Partnerskap for bærekraftig mobilitet

Ingen lokal myndighet kan oppnå bærekraftig mobilitet alene. Dette er en lang prosess som krever både politisk støtte og forpliktende partnerskap. Europeisk Mobilitetsuke oppfordrer derfor lokale myndigheter til å inngå slike partnerskap, og til å involvere lokale aktører i størst mulig grad. Hver lokal myndighet forventes å finne frem til lokale partnere som er relevante for de ulike arrangementene, og koordinere forberedelsen av Europeisk Mobilitetsuke i nært samarbeid med dem.

På europeisk nivå benytter samarbeidsgruppen for Europeisk Mobilitetsuke den samme tilnærmingen, og har etablert et løfte for Europeisk Mobilitetsuke som er undertegnet av rundt tjue europeiske og internasjonale organisasjoner. Disse organisasjonene har offisielt uttrykt sin støtte til initiativet. EMU utgjør derfor en velegnet sammenheng der europeiske og internasjonale interessenter kan arbeide sammen mot et felles mål: oppnåelse av bærekraftig urban transport.

www.mobilityweek.eu

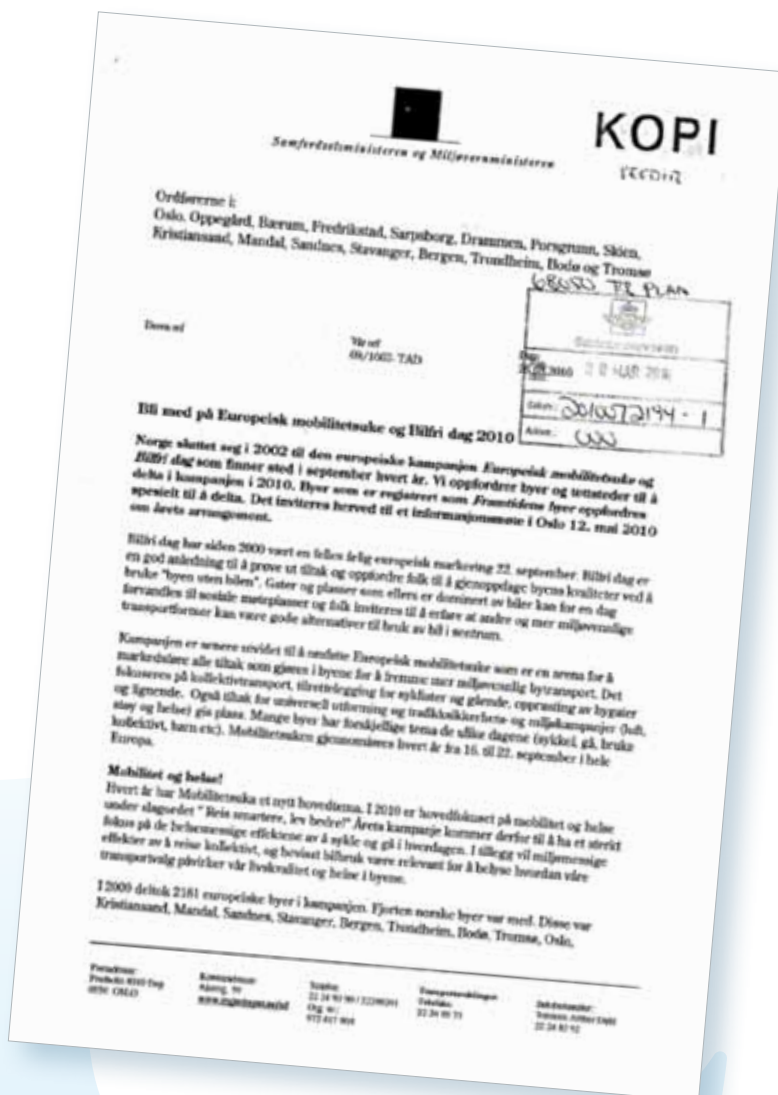
Norsk deltakelse

Norge har deltatt offisielt i Mobilitetsuka siden 2003. I likhet med trenden i Europa for øvrig, har også oppslutningen rundt kampanjen i Norge vært økende fra år til år. Det var derfor gledelig å konstatere at det i 2010 var 14 norske kommuner som deltok, like mange som i rekordåret 2009. I tillegg til tidligere Mobilitetsukebyer ble Fremtidens byer også i 2010 spesielt oppfordret til å delta. Kampanjen er et samarbeidsprosjekt mellom mange aktører for å bygge opp under et felles mål om mer miljøvennlig bytransport.

Kommunene som deltok i 2010 var:

Berge, Bodø, Drammen, Fredrikstad, Kristiansand, Mandal, Oslo, Porsgrunn, Sarpsborg, Skien, Sandnes, Stavanger, Tromsø og Trondheim

I Norge er det Statens vegvesen ved Vegdirektoratet som koordinerer den norske deltakelsen inn mot Europakommisjonen på oppdrag fra Samferdselsdepartementet. I mars 2010 gikk den offisielle invitasjonen ut fra Miljøverndepartementet og Samferdselsdepartementet om deltakelse til Mobilitetsuka.

Kommuner som satser på miljøvennlig bytransport kan delta

Det er kommunen som «eier» arrangementet i hver enkelt by. Ordfører i den enkelte kommune signerer deltakercharteret, og forplikter seg til å gjennomføre minst ett permanent tiltak inneværende kalenderår som bidrar til mindre bilbruk og mer levelige byer.

Kommunen har hovedansvaret for gjennomføringen av arrangementer, og oppretter kontaktpersoner for byens arrangement. (Se kontaktinformasjon på www.mobilitetsuken.no). Hver deltakerkommune har mange samarbeidspartnere som består av relevante aktører lokalt (se eget kapittel for deltakerbyene).

Å bo i by
kan bli det mest
klimavennlige
du gjør.

Byen din kan
bygges så du
kan la bilen stå.

Med et godt utvalg av butikker og tjenester, vil du bli mer aktiv og helsebevisst. Du kan også bruke for utleide sykkel.

Med gode og trygge sykkelstier kan du bruke sykkel til både jobb og fritid. Du kan også bruke for utleide sykkel.

Med gode sykkelstier kan du bruke sykkel til både jobb og fritid. Du kan også bruke for utleide sykkel.

Med gode sykkelstier kan du bruke sykkel til både jobb og fritid. Du kan også bruke for utleide sykkel.

Med gode sykkelstier kan du bruke sykkel til både jobb og fritid. Du kan også bruke for utleide sykkel.

Med gode sykkelstier kan du bruke sykkel til både jobb og fritid. Du kan også bruke for utleide sykkel.

Med gode sykkelstier kan du bruke sykkel til både jobb og fritid. Du kan også bruke for utleide sykkel.

Framtidens Byer er et samarbeid mellom staten og de 13 største byene i Norge. Vi bygger byene slik at du kan leve mer klimavennlig, og samtidig bli en bedre borger.

Se len på framtidensbyer.no, og se hvordan livet kan bli i din by!

Statens vegvesen, på vei for et bedre samfunn!

Statens vegvesen er en viktig samarbeidspartner i Mobilitetsuka. I tillegg til å samarbeide om selve arrangementene i Mobilitetsuka har Statens vegvesen også en viktig rolle sammen med kommunen ved å formidle hvilke nye tiltak som har blitt iverksatt lokalt siste året. Kampanjen retter seg hovedsakelig mot innbyggerne lokalt, og det er derfor viktig at alle relevante aktører går sammen om å motivere folk til smarte reisevalg, samt å formidle hvilke muligheter folk har til å velge alternativer til bilen til sine reiser.

Tiltak som har blitt ferdigstilt siste året som kan markedsføres i Mobilitetsuka er f.eks.: Nye kollektivfelt og oppgraderte holdeplasser, bedre og mer attraktive gangveier, nye sykkelveier, tiltak som bidrar til at transportsystemet er tilgjengelig for alle, samt anlegging av miljøgate.

(Brosjyrene kan lastes ned på www.mobilitetsuken.no)

Bedrifter som satser på mer miljøvennlig transport

Også i 2010 var det mulig for bedrifter å delta i Mobilitetsuka. Ved å kunne vise til en «god praksis», kan bedrifter som går foran med et godt eksempel i egen virksomhet signere deltakercharteret for bedrifter og delta i den norske Mobilitetsuka. Det var to bedrifter som signerte eget deltakercharter i 2010: Øyafestivalen, og ViaNova

Kapittel 2

Tema 2010:
«Reis smartere
- lev bedre»

- Helse og transport
- Tall og fakta
- Aktiviteter

Forfatter av dette dokumentet:
André Muno - Klima Alliance

Hvorfor «Reis smartere - leve bedre» som fokustema?

Helse og mobilitet er det generelle emnet for Europeisk Mobilitetsuke 2010, med «Reis smartere – lev bedre» som slagord. Den massive økningen i biltrafikken de siste årene, særlig i byene våre har ført til en sterk offentlig reaksjon mot støy og luftforurensning. Sårbare grupper som barn og eldre lider de verste konsekvensene. Trafikk-skader påvirker hundretusener av mennesker i EU gjennom ulykker og titusener av europeiske borgere drepes i trafikken årlig. Indirekte påvirker motorisert transport både vår luftveier og hjerte-karsystemer og forårsaker stress. Dette igjen påvirker vår helse.

Men det er imidlertid langt flere aspekter som påvirker vårt velvære. Vitenskapelige studier viser tydelig at regelmessig fysisk aktivitet er nøkkelen til vår helse og letter stress. Til tross for dette blir inaktivitet stadig mer utbredt i Europa. Økt bilbruk og vanskelige kår for fysisk aktivitet anses å være de viktigste årsakene til mer stillesittende og inaktive livsstiler og er også knyttet til fedme. Gange og sykling er bærekraftige transportmåter som kan spille en viktig rolle i å fremme daglig fysisk aktivitet. Ikke-motorisert transport åpner for regelmessig aktivitet som enkelt kan innarbeides i den daglige rutinen med minimal kostnad.

Miljøets effekt på helse er et stort problem for europeiske borgere. I en fersk undersøkelse hevdet rundt 90 % å være bekymret for en mulig miljøpåvirkning av helsen. I tillegg har nye teknologier og endret livsstil av og til uventede effekter på miljø og dens innflytelse på helse.

EU-kommisjonen arbeider med å forbedre livskvaliteten for sine borgere ved å fremme bærekraftig urban mobilitet og økt bruk av rene og energieffektive kjøretøy. Nye politiske utfordringer har kommet frem i lyset de siste årene, slik som klimaendringer, energipolitikk og lovgivning for luftkvalitet. Målet er å forbedre folks mobilitet samt redusere antall ulykker, kø og forurensning i de europeiske medlemslandene.

I 2003 vedtok EU-kommisjonen en EU-strategi om miljø og helse som forsøkte å kutte antallet sykdommer forårsaket av miljømessige faktorer. Dette ble fulgt opp med den europeiske Handlingsplan for Miljø og Helse 2004-2010, som foreslo et integrert informasjonssystem om miljø og helse. Handlingsplanen tar sikte på å generere et informasjonsgrunnlag for å identifisere alle potensielle miljøpåvirkede helseplager og vurdering av om etablerte tiltak så langt er tilstrekkelige, samt å avdekke forhold som krever nye tiltak.

EUs andre program for folkehelse (2008-2013) spenner over 300 tiltak og prosjekter igangsatt under det forrige programmet som gikk fra 2003 til 2008. Med et budsjett på nesten 322 000 000 Euro, er programmet ment å støtte helsepolitikken som allerede finnes i medlemsstatene, samt fokusere på nytten av å forbedre folks helse og sikkerhet. Programmet samler inn og formidler helseinformasjon.

Med «Reis smartere – lev bedre», bør deltakende byer og tettsteder fremme aktive reiseformer for å takle problemet med fysisk inaktivitet, overvekt og fedme. Dette kan bedre både det fysiske og mentale velværet til innbyggerne. Videre bør helse og bærekraftig mobilitet vektlegges som en kombinasjon som tydelig forbedrer livskvaliteten i byene, bidrar til å redusere luft-og støyforurensning, ulykker og kødannelse. Samtidig gir økt bruk av kollektiv, sykkel og gange mer plass for byliv i stedet for bilkjøring.

Tall og fakta

Bare de siste årene har internasjonalt sammenlignbare data på nivå av fysisk aktivitet i Europa begynt å bli samlet inn og sammenstilt. Derfor finnes det foreløpig få gode analyser av trender og eksisterende mønstre av fysisk aktivitet i mange land.

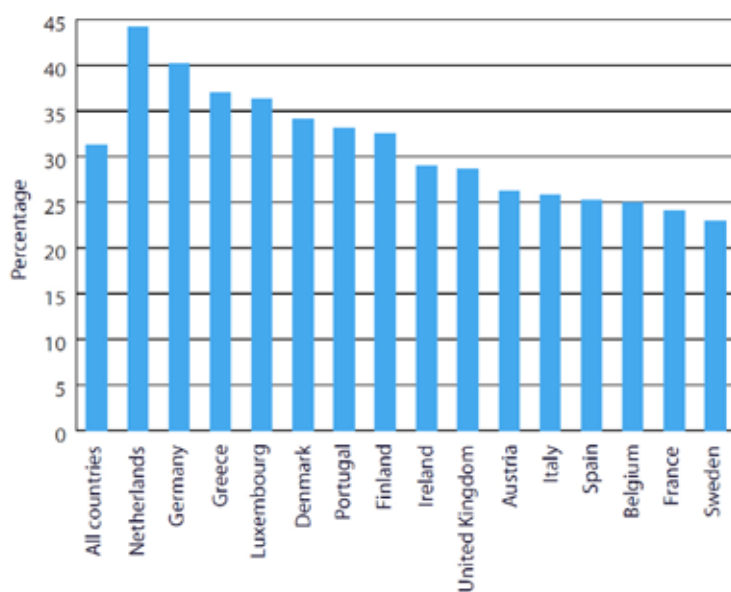
Likevel er det klart at fysisk aktivitet er et viktig middel for å bedre både fysisk og psykisk helse. Men for altfor mange mennesker i EU spiller hverdagsaktivitet bare en mindre eller ikke-eksisterende rolle i deres daglige liv. Dette har åpenbart en dramatisk innvirkning på både helse og velvære.

Hele to tredjedeler av den voksne befolkningen i EU oppfyller ikke de anbefalte nivåene av aktivitet (se graf). Når unge europeere (i alderen 11, 13 og 15 år) er spurt, rapporterte bare 34 % av dem at de er tilstrekkelig fysisk aktive for å møte dagens anbefalinger. I de fleste land er gutter mer aktive enn jenter, men for begge kjønn reduseres aktiviteten med alderen.

Sosioøkonomisk status henger nøye sammen med deltakelse i fysisk aktivitet. De mindre velstående har ikke så mye fritid og har dårligere tilgang til rekreasjonsfasiliteter, eller bor på steder som ikke tilrettelegger for fysisk aktivitet.

Fysisk inaktivitet er beregnet å utgjøre 500.000 til en million dødsfall per år i EU-regionen. Kardiovaskulær sykdom (primært hjertesykdommer og slag), som kun ett utfall, er årsak nummer én til dødsfall verden over. For EU som helhet, er de estimerte kostnadene ved disse sykdommene anslått til 180 000 000 000 Euro per år!

Fig. 1. Proportion of adults (aged 15 years or over) in the EU classified as sufficiently active, 2002

Ved å øke mengden fysisk aktivitet - til minst 30 minutter med regelmessig, moderat-intens aktivitet de fleste av dagene - kan flere helseproblemer forebygges og generelt bedret helse kan oppnås (se tabell).

I et samfunn som er i stadig aldring, er dette spesielt viktig for den eldre generasjon. Regelmessig fysisk aktivitet kan øke sannsynligheten for å kunne leve et selvstendig liv betraktelig. I tillegg gir økt fysisk hverdagsaktivitet store gevinster for samfunnet ved å forbedre sosial interaksjon og deltagelse i lokalsamfunnet.

Med hensyn til yrkesaktive viser statistikken at de som sykler regelmessig tar ut opptil 50 % færre sykedager enn deres (inaktive) kollegaer. Dette har åpenbart stor innvirkning på utgifter generelt for helsevesenet, så vel som for bedriftens interne kostnader som et resultat av tapt arbeidskraft. På toppen av dette, er fysisk aktive ansatte generelt mer motivert.

Health effects associated with physical activity	
Condition	Effect
Heart disease	Reduced risk
Stroke	Reduced risk
Hypertension	Reduced risk
Overweight and obesity	Reduced risk
Type 2 diabetes	Reduced risk
Colon cancer	Reduced risk
Breast cancer	Reduced risk
Musculoskeletal health	Improved
Physical fitness	Improved
Falls in older people	Reduced risk
Psychological well-being	Improved
Depression	Reduced risk
Quality of life	Improved

Based on WHO, 2006

Å delta i sport og fritidsaktiviteter gir mulighet for å utvikle nye ferdigheter og møte nye mennesker. Dette kan også virke forebyggende mot kriminalitet og dempe antisosial atferd. Opparbeidelse av uteområder for fysisk aktivitet kan bidra til fornyelse av nedslitte områder. Eksempelvis bidrar etablering av parker og andre grøntområder, eller av gang- og sykkelstier i et forsømt område til økte muligheter for fysisk aktivitet i hverdagen.

Uavhengig av dette, har ved inngangen til det 21. århundre fysisk aktivitet blitt fjernet fra det daglige livet i en slik grad at folk kan begynne å overse hvor avgjørende det er. Med mat nå tilgjengelig i overflod og lett tilgjengelig for de fleste av de som bor i den vestlige verden, er mange land som opplever en problematisk økning i prevalensen for fedme.

Videre, farlige trafikkforhold begrenser borgernes mobilitet og muligheter til å leve et fysisk-aktivt liv gjennom sykling, gåing eller utendørs lek. Trafikkulykker dreper ca 127 000 mennesker og skader rundt minst 2,4 millioner i EU hvert år. Trafikkulykker dreper flere barn og unge i alderen 5-29 enn noen annen dødsårsak.

Med dette i tankene, bør det ikke komme som en overraskelse at mer enn 30% av bilturer i Europa er på mindre enn 3 km, 50% er fortsatt under 5 km lange. Disse er ideelle sykkelavstander, tar bare 15 til 20 minutter å sykle, eller kan dekkles på en rask spasertur på 30 til 50 minutter. Dette tilsvarer anbefalt mengde daglig fysisk aktivitet.

Selvfølgelig har disse reisevanene langt mer negative konsekvenser enn bare overvekt og fedme. Nesten 70 % av befolkningen i EU er utsatt for støynivåer som vanskeliggjør samtaler og som bidrar til en rekke plager som: hørselshemming, negative kardiovaskulære effekter, svekket immunforsvar, reduserer ytelse og velvære, øker aggresjon, irritasjon, og gir høyt blodtrykk. Veitrafikk er den største kilden til støyplager.

Støynivåer har gradvis økt på grunn av det økende antall bilturer og kjørte kilometer tilbakelagt i kjøretøyer. I kombinasjon med høyere hastigheter mer flytrafikk og stadig større fly øker støyplagene stadig.

Søvnmangel og / eller forstyrrelse er de viktigste resultatene av støyforurensning. Støy kan gjøre det vanskelig å sovne, forhindre dyp søvn, øke antall ganger man våkner mens man sover og har ugunstige effekter som tretthet og redusert ytelse. Det har nylig vært vist at søvnmangel kan ha en negativ innvirkning på psykisk og kardiovaskulær helse. De fleste av de nevnte effektene kan unngås hvis støynivået holdes under 30 dB LAeq kontinuerlig støy eller 45 dB L Amax innendørs (LAeq verdier angir kontinuerlig støy; L Amax verdier angir støyhendelser). Ser vi på eksemplet på trafikkstøy i Rotterdam, viser kartet at støynivået overskrider grenseverdiene i mange urbane områder og kan nå lydnivået tilsvarer en jack hammer.

En annen følge av bruk av motorisert trafikk i stedet for å sykkel eller gange er dårlig luftkvalitet, spesielt i storbyområder. 100 000 voksne dør for tidlig hvert år på grunn av luftforurensning. Barn er de mest berørt av både støy og luftforurensning, og de som bor i umiddelbar nærhet til veger med stor trafikk har dobbelt så høy risiko for å utvikle luftveisproblemer (f.eks astma). Mange støyutsatte barns utviklings- og læringsproblemer kan også skyldes støypåvirkningen.

Videre er dårlig luftkvalitet direkte knyttet til hjerte-og karsykdommer i tillegg til ulike typer kreft samt øker risikoen for å utvikle allergier. Luften vi puster inn har også uheldige effekter på mens fertilitet, gravide kvinner og deres fostre. Dette kan føre til spedbarnsdødelighet. En bedring i luftkvalitet er derimot assosiert med en reduksjon i bronkial hyperaktivitet og synes å føre til en økning i forventet levealder.

EMW gir en ideell plattform for å kommunisere den sentrale rolle bærekraftig mobilitet spiller. Kampanjen bidrar til å informere innbyggerne om tiltak lokale myndigheter setter i verk mot en grønnere og sunnere fremtid samt gir råd om hva enkeltpersoner kan gjøre for egen helse.

Hvilke aktiviteter kan organiseres?

Det sentrale temaet for den niende utgaven av European Mobility Week er «Travel smartere, Live Better». Informasjonen som presenteres i fakta & tall ovenfor omfatter noen veldig gode grunner til å spesielt fokus på mobilitet og helse.

Lokale myndigheter inviteres til å organisere relevante aktiviteter for sine borgere og øke bevisstheten om kritiske effekter av motorisert trafikk og mangel på fysisk aktivitet. Videre blir kommunene oppfordret til å lansere og markedsføre permanente tiltak, som vil legge til rette for forbedringer i bærekraftige transportmidler, og en aktiv livsstil / helse.

Med andre ord, promotere fordelene ved bærekraftig mobilitet, samt av en sunn og aktiv livsstil! I løpet av European Mobility Week; belønn ildsjeler og rollemodeller, øk bevisstheten, informer og involver innbyggerne, iverksett bærekraftige tiltak, vis dem frem og feire dem!

Lokale helsetjenester, helse forsikringsselskaper, lege foreninger og idrettsorganisasjoner kan være egnet samarbeidspartnere for organisering av mobilitet og helsetjenester. Mobilitesrådgivning i forhold til helsekontroller og vice versa blir stadig mer populært.

Noen forslag til aktiviteter:

- Arbeidsplassen har stort potensial til å fremme fysisk aktivitet ved å tilby fasiliteter som oppmuntrer til gåing og sykling til jobb, ved å begrense arbeidsplassens parkering: sette opp sykkelstativer, tilby treningsrom og / eller garderober og dusjer. Belønn den sunneste bedriften og de som støtter kampanjens aktiviteter eller bedriften med den mest aktive arbeidsstyrken. Inviter administrerende direktører/ ledere til samtaler om sine erfaringer med hvordan deres ansatte mottar og bruker disse fasilitetene.
- Initier en «sykle til jobben» konkurranse for ansatte ved lokale bedrifter. Ansatte logger antall kilometer syklet til og fra jobb. På slutten av EMW vinner selskapet med flest kilometer. En passende pris kan gis vinnerbedriften.
- Tilby informasjon til de som pendler med bil om hvilke muligheter de har til å komme til jobb med sykkel, f.eks skilting av sykkelveier, gratis kart over sykkelveier, trygg sykkelparkering.
- Sett lapper på heiser / rulletrapper i offentlige rom og bygninger for å øke bevisstheten om fysisk aktivitet ved å minne om at «ute av stand for din helses skyld», «farlig for helsen din -! Vennligst bruk trappa», og så videre.

- Innføre «gå-» eller «sykkel-busser» hvor grupper av barn går eller sykle til og fra skolen sammen hver dag. Engasjer en politiker, politiet eller lærere til å veilede dem og diskutere farlige steder langs ruten. For eldre elever; opprett en sykle til skolen kampanje som tilbyr sykkelopplæring etter skoletid, aktiviteter som gir bedre sykkelferdigheter, samt informerer om sikkerhet og trafikkregler.
- Slå deg sammen med idrettslag: gi en smakebit på kurs eller organiser konkurranser og få ungdomsklubber til å informere om lokale sportsmuligheter; tilbyr rabatt til treningssentre under EMW, for eksempel.
- Få berømte idrettspersoner, syklister eller andre kjendiser til å snakke om sine liv og hvilke positive effekter sport og en aktiv livsstil kan ha.
- Gi gratis transport til offentlige svømmebasseng under EMW.
- Gjør elvebredden / strandpromenaden mer tilgjengelig for turgåere, løpere og syklister.
- Pass på at sykler kan transporteres på offentlig transport gratis.
- Samarbeide med sykkelbutikker om å tilby gratis sykkel- / skateleie.
- Få elevene til å telle antall sykkelstativer i sin kommune, og sikre nødvendige forbedringer.
- Gjør skolens fasiliteter tilgjengelig utenom skoletid: åpne opp gressbaner og gymsaler for bruk av lokalsamfunnet.
- Fremme et positivt «foreldre- taxi» program: oppfordrer foreldre til å ta sine barn til skolen via (tandem) sykler - foreldre vil bruke sine biler mindre og barn begynne å lære verdien og gleden av øko-vennlige og mer selvstendig transport ved ung alder. Alternativt gjøre det omvendt: undervise barn om aktive og bærekraftige reisemåter, slik at de kan overbevise sine foreldre.
- Organiser et ikke-konkurrerende sykkelritt for allmennheten for å øke fellesskapets interesse for sykling. Arrangere også et kortere sykkelritt utelukkende for barn. Inviter lokale leverandører til å sette opp boder på løpet og gi informasjon om sykler og de positive helsemessige fordeler forbundet med det. Ta med sunn og økologisk mat og levende musikk for å gjøre løpet til et morsomt og hyggelig familiearrangement.
- Frem bevissthet om fysisk aktivitet ved å starte en gå- eller sykle klubb som møtes en gang i uken.

Kapittel 3

Resultater
fra 2010

- Europa
- Norge

Resultater totalt i Europa 2010

Innledning

Denne Europeisk Mobilitetsuke (EMU) 2010 -rapporten er i stor grad basert på den informasjonen som deltakerne har registrert i databasen på den europeiske nettsiden samt innhentet fra nasjonale koordinatorene innhentet pr telefon. Den inkluderer deltakelse og priser for både Europeisk mobilitetsuke og for Bilfri dag-initiativet som en del av EMU. Denne rapporten sammenligner deltakelsen i 2010 med tidligere års deltakelse, for å visualisere utviklingen av kampanjen over tid.

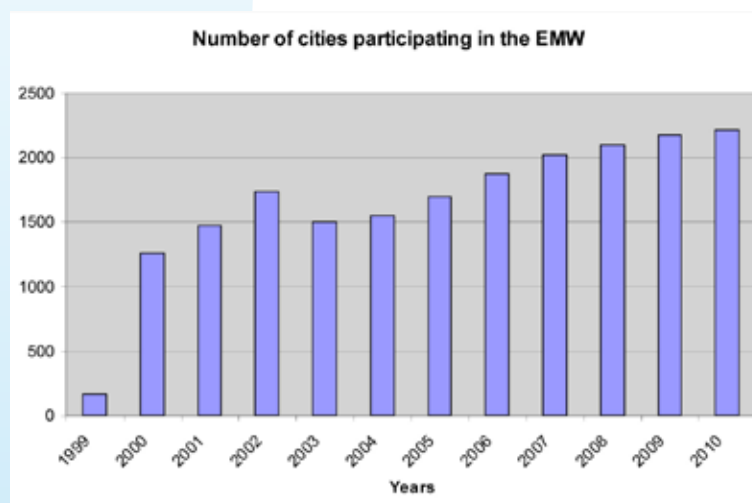
Mengden og typen av permanente tiltak i de deltakende kommunene i 2010 vurderes for seg, for å belyse hvor de lokale myndighetene hadde sin hovedinnsats.

Global deltakelse

Den niende utgaven av European Mobility Week satte igjen ny rekord for deltakelse: 2221 byer og tettsteder fra 42 land var registrerte deltakere. Alle organiserte arrangementer og / eller gjennomførte permanente tiltak innenfor rammen av EMW, hvilket resulterer i over 221 millioner mennesker som potensielt er omfattet av kampanjen (se tabell og Grafen nedenfor for mer informasjon). 2010 er det femte rekordåret på rad - og det til tross for den økonomiske krisen og derfor mange budsjettkutt i kommunene. Siden 2003 har deltakelsen bare kjent én retning: oppadgående!

Participation in the EMW*		
Year	Number of cities	Population estimated
2010	2,221	221,174,367
2009	2,181	227,323,998
2008	2,102	218,204,152
2007	2,020	215,664,765
2006	1,875	207,480,514
2005	1,700	182,951,394
2004	1,554	163,372,888
2003	1,500	159,742,168
2002	1,742	154,736,447
2001	1,477	117,406,833
2000	1,262	98,660,032
1999	164	16,218,198

* Please note that the EMW started in 2002, the figures in all tables from prior to this represent the Car-Free Day participants.

Deltakelse etter land

Ser vi på de generelle deltakelsestallene gikk Spania, Østerrike og Frankrike inn på pallplasser (se tabell på side 7). Spania klarte å involvere hele 567 byer og tettsteder og utgjør en økning i deltakere på hele 177 (!) i forhold til i 2009. Antallet svenske deltakere økte med 52 i absolutte tall, etterfulgt av Østerrike der 30 flere byer deltok. De landene med størst prosentvis økning i deltakelse ble Hellas (200 %), samt Latvia og Brasil med 150 % hver, der sistnevnte var den mest aktive land utenfor Europa med 30 deltakere. Sverige var i stand til å mer enn doble antall deltakere, og uttalte at byen Gävles kåring til beste Mobilitetsukeby 2009 bidro til å motivere flere svenske byer til å delta. Etter å ikke ha hatt noen byer registrert i 2009, klarte fem land igjen å delta i år; nemlig Estland, Kosovo (under UNSCR 1244), Liechtenstein, Moldova, og Ukraina.

I den andre enden av tabellen hadde Makedonia en 100 % nedgang i deltakelse fra én deltakende by i 2009, men dessverre ingen byer offisielt oppført i 2010. Deltakelse i Nederland ble redusert med nesten 70 % og i Belgia med rundt 60 %. Disse to landene har også hatt de største tapene i absolutte tall, med 160 færre deltakere i Nederland og 91 færre i Belgia, etterfulgt av 13 færre i Polen. Den økonomiske nedgangen nevnes som en årsak til denne reduksjonen. For Nederland har også en politisk vridning mot høyre ved forrige valg ført til mindre politisk støtte til kampanjen.

Deltakelse i den flamske regionen har også gått ned., men dette kan tilskrives det faktum at kampanjeledelsen - i samråd med den flamske koordinatoren - kun inkluderte de byene som hadde mest ambisiøse program for EMU. For neste års utgave vil den flamske kampanjen vurderer å tilpasse sitt navn til den europeiske kampanjen og også etablere mer fellesopplegg med det europeisk formatet. Det kan bety at flamske byer og tettsteder vil bli oppmuntret til å registrere sin deltakelse på Mobilityweek-nettsiden selv.

EMW participation per country*									
Country	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Albania	6	9	9	6	9	0	6	0	0
Argentina	0	1	1	0	0	1	0	0	1
Austria	0	14	26	51	35	396	378	400	430
Belgium	0	12	50	43	33	29	35	163	66
Bosnia and Herzegovina	-	-	-	-	-	-	-	5	5
Brazil	0	0	0	0	0	57	34	12	30
Bulgaria	0	57	84	3	61	47	48	39	45
Canada	0	0	1	0	3	3	2	2	1
Colombia	0	0	3	2	1	0	1	1	0
Croatia	2	24	1	9	3	9	10	32	20
Cyprus	0	3	1	0	0	0	2	2	3
Czech Republic	6	14	27	33	45	75	90	85	83
Denmark	68	3	2	1	0	0	0	0	0
Ecuador	0	0	0	1	1	1	1	2	1
Estonia	0	0	1	0	0	0	0	0	2
Finland	0	2	2	7	15	9	10	3	2
Former Yugoslav Rep. of Macedonia	0	0	0	2	1	2	0	1	0
France	5	42	13	60	135	143	180	157	147
Germany	21	50	43	40	40	36	57	51	52
Greece	21	0	1	3	3	13	3	2	6
Hungary	1	8	13	18	25	63	73	74	96
Iceland	0	5	6	1	2	1	4	5	7
Indonesia	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Ireland	0	0	19	8	1	4	10	13	13
Italy	3	8	18	22	30	43	35	29	38
Japan	0	0	0	2	3	6	7	9	9
Kosovo (under UNSCR 1244)	-	-	-	-	-	-	3	0	1
Latvia	0	0	5	9	9	8	13	6	15
Liechtenstein	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Lithuania	6	11	11	14	12	19	16	11	23
Luxembourg	0	1	0	2	34	35	100	51	45
Malta	5	4	25	0	1	0	0	0	0
Moldova	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Netherlands	1	177	140	150	323	310	218	231	71
Norway	0	2	3	3	4	7	8	13	14
Poland	2	2	1	27	29	74	84	127	114
Portugal	19	31	19	24	34	83	69	65	66
Romania	59	0	63	81	67	100	108	62	58
Serbia	4	5	3	6	2	14	1	19	16
Slovakia	2	2	2	2	1	5	2	3	4
Slovenia	11	12	11	6	12	25	24	21	13
South Korea	0	0	0	1	0	0	1	1	0
Spain	70	119	138	227	227	305	366	390	567
Sweden	3	66	61	35	54	28	46	51	103
Switzerland	1	1	7	5	9	8	7	3	2
Taiwan	0	2	1	1	1	1	1	1	2
Thailand	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Turkey	79	0	0	0	0	0	0	2	3
Ukraine	0	0	0	0	0	0	0	0	2
United Kingdom	23	34	42	57	56	59	48	37	43
Venezuela	0	0	0	1	0	0	1	0	0
TOTAL	418	722	854	964	1,321	2,020	2,102	2,181	2,221

* Please note that the table does not include information about cities that did not register in the online database before 2007. In order to learn the total number of cities participating, please refer to the "Participation in EMW" table and graph above.

Permanente tiltak fra den elektroniske registreringen

Ser vi på det totale antallet, ble det gjennomført 7506 permanente tiltak dette året, noe som representerer bare en liten nedgang på rundt 4,7% fra 2009. Dette innebærer at et gjennomsnitt på 3,4 permanente tiltak ble gjennomført i hver deltakende by eller sted.

Samlet sett fokuserte byene særlig på:

- Smarte reisevalg (Mobility management), som for eksempel lansering av holdningskampanjer, utarbeidelse av pedagogisk materiell eller utvikling av mobilitetsplaner for byområder.
- Tilgjengelighet (Universell utforming), som for eksempel senking og utvidelse av fortau, fjerning av arkitektoniske barrierer eller anlegging av rullestolramper.
- Sykkeltiltak, som for eksempel forbedringer av sykkelnett og -anlegg som i offentlig rom.

Permanent measures	No. registered in online database in 2009	No. registered in online database in 2010
NEW OR IMPROVED BICYCLE FACILITIES		
Improvement of bicycle network	450	482
Creation of public bicycle or bicycle sharing schemes	182	167
Improvement of bicycle facilities	356	378
Others	0	0
Subtotal	988	1,027
PEDESTRIANISATION		
Creation or enlargement of pedestrian areas	357	302
Improvement of infrastructure	425	432
Extension or creation of new greenways	158	153
Others	0	0
Subtotal	940	887
PUBLIC TRANSPORT SERVICES		
Improvement and extension of the public transport network	254	234
Improvement and extension of the public transport services	194	183
Use of ecological vehicles for public transport fleets	135	137
Development of new technologies in order to improve the public transport network	82	113
Launch of integrated services for the various public transport modes	66	66
Development of accessible transport services for all	152	151
Others	0	0
Subtotal	883	884
TRAFFIC CALMING AND ACCESS CONTROL SCHEMES		
Speed reduction programmes in zones near schools	319	306
Reduction of outside parking zones	84	85
Creation of park and ride stations	152	125
New traffic regulations: traffic circulation and parking	228	218
Elaboration of new residential areas	100	92
Others	0	0
Subtotal	883	826

ACCESSIBILITY		
Creation of tactile pavements	153	146
Creation of wheelchair ramps	249	248
Lowering of pavements	301	301
Enlargement of pavements	288	269
Elaboration of sound devices in traffic lights	119	105
Removal of architectonic barriers	250	226
Launch of accessibility plans	151	128
Creation of useful facilities for people with reduced mobility	169	147
Others	0	0
Subtotal	1,680	1,570
NEW FORMS OF VEHICLE USE AND OWNERSHIP		
Launch of online car-pooling and car-sharing schemes	156	134
Responsible car-use (eco-driving etc.)	198	177
Use of clean vehicles	138	151
Others	0	0
Subtotal	492	462
FREIGHT DISTRIBUTION		
New regulations for freight distribution	67	63
Use of clean vehicles	65	58
Creation of new unloading platforms for freight transfer	21	21
Others	0	0
Subtotal	153	142
MOBILITY MANAGEMENT		
Adoption of workplace travel plans	103	110
Adoption of school travel plans	145	133
Creation of mobility centres and online information services	59	101
Launch of awareness-raising campaigns	410	386
Elaboration of educational materials	255	240
Development of urban mobility plans in consultation with local actors	244	196
Provision of incentives and bonuses to employers	40	49
Permanent access restriction to city centres	111	92
Launch of seamless transport modes to facilitate access to business areas or other social areas	49	41
Creation of walking buses and cycling train schemes	131	118
Development of an air quality measurement tool and display in public spaces	113	76
Organisation of regular fora or surveys on public opinions and ideas	198	166
Others	0	0
Subtotal	1,858	1,708
Total permanent measures	7,878	7,506
Permanent measures per city with all cities taken into account	3.6	3.4
Number of cities that have implemented at least one permanent measure	901	931
Permanent measures per city with only the cities that have implemented at least one permanent measure	8.74	8.06

Ti på topp permanente tiltak i Europa

I likhet med i fjor, kan de ti mest populære permanente tiltak ses i tabellen nedenfor:

Rank*	Permanent measures	No. registered in online database in 2009	No. registered in online database in 2010
1 (1)	CYCLING: Improvement of bicycle network	450	482
2 (2)	PEDESTRIANISATION: Improvement of infrastructure	425	432
3 (3)	MOBILITY MANAGEMENT: Launch of awareness-raising campaigns	410	386
4 (4)	CYCLING: Improvement of bicycle facilities	356	378
5 (6)	TRAFFIC CALMING: Speed reduction programmes in zones near schools	319	306
6 (5)	PEDESTRIANISATION: Creation or enlargement of pedestrian area	357	302
7 (7)	ACCESSIBILITY: Lowering of pavements	301	301
8 (8)	ACCESSIBILITY: Enlargement of pavements	288	269
9 (12)	ACCESSIBILITY: Creation of wheelchair ramp	249	248
10 (9)	MOBILITY MANAGEMENT: Elaboration of educational materials	255	240

* Previous year's ranking in brackets.

European Info Point

Eurocities

1 Square de Meeus

1000 Brussels

BELGIA

Tel: +32 -2 til 552 08 88.

Fax: +32 -2 til 552 08 89

www.mobilityweek.eu

Resultater totalt i norske byer 2010

Den rekordhøye deltakelsen fra 2009 med 14 deltakende kommuner holdt seg også i 2010. En kommune gikk ut, mens en ny kom inn: Sarpsborg. Kommunene som deltok i 2010 var:

PARTICIPATING CITIES	PARTICIPATION DETAILS	CRITERIA 1	CRITERIA 2	CRITERIA 3
Bergen	Contact & Activities	★	★	
Bodø	Contact & Activities	★	★	
Drammen	Contact & Activities		★	
Fredrikstad	Contact & Activities	★	★	★
Kristiansand	Contact & Activities	★	★	★
Mandal	Contact & Activities	★	★	★
Oslo	Contact & Activities	★	★	★
Porsgrunn	Contact & Activities	★	★	★
Sandnes	Contact & Activities	★	★	★
Sarpsborg	Contact & Activities	★	★	
Skien	Contact & Activities	★	★	
Stavanger	Contact & Activities	★	★	★
Tromsø	Contact & Activities	★	★	★
Trondheim	Contact & Activities	★	★	★

se www.mobilityweek.eu for mer informasjon om hva kriteriene innebærer

Deltakerbyene representerte dermed ca 1,6 millioner innbyggere, som utgjør ca 35 % av den norske befolkningen! Mange fikk derfor muligheten til å glede seg over og nytte av tiltakene og arrangementene som kommunene kunne tilby innbyggerne gjennom årets Europeiske Mobilitetsuke og Bilfrie dag.

Stort engasjement for mer miljøvennlig bytransport i norske byer

For å delta i Mobilitetsuka fylles deltakercharteret ut og undertegnes av Ordfører. Planlagte aktiviteter for kampanjen og minst ett permanent tiltak for mer miljøvennlig bytransport beskrives.

Permanent tiltak	Sum innrapportert EMU 2010
Sykkeltiltak	
Utbedring av sykkelveinettet	11
Leie av sykkel / sykkeldeling	2
Utbedring av sykkelinstallasjoner	11
Andre	0
Sum sykkeltiltak	24
Tilrettelegging for gående	
Opparbeidelse / utvidelse fotgjengerprioriterte gater	3
Oppgradering av infrastruktur	13
Utvidelse / opparbeidelse grønne gangveier	3
Andre	0
Sum tiltak for gående	19
Kollektivtransporttiltak	
Utbedring / utvidelse koll nett	12
Utbedring / utvidelse koll tilbud	7
Miljøvennlige kjøretøyer i koll transport	4
Ny teknologi for bedre koll transport	4
Integrert tilbud ulike koll former	2
Koll tilbud tilgjengelig for alle	8
Andre	1
Sum kollektivtransporttiltak	38
Trafikkregulerende tiltak	
Fartsreduksjon i områder nær skoler	7
Reduksjon i utendørs-parkering	7
Oppretting av "park and ride"	4
Trafikkregulerende tiltak biltilgjengelighet og -parkering	7
Oppretting av nye beboersoner	1
Andre	0
Sum trafikkregulerende tiltak	26
Tilgjengelighet	
Opparbeidelse av taktile fortau	10
Opparbeidelse av ramper for rullestol	8
Senking av fortau	7
Utvidelse av fortau	8
Inkorporering av lydsignal ved signalanlegg	4
Eliminering av fysiske barrierer	3
Lansering av planer for økt tilgjengelighet	6
Utvikling av nye verktøy for bevegelseshemmede	2
Andre	0
Sum tilgjengelighet	48
Nye former for bruk og tilgang på bil	
Lansering av bildelingssystemer	2
Ansvarlig bilbruk (øko-kjøring)	4
Bruk av rene kjøretøyer	4
Andre	0
Sum nye former for bilbruk /-tilgang	10
Varelevering / -distribusjon	
Nye reguleringer varelevering	1
Bruk av rene kjøretøyer	2
Opprettelse av nye logistikkplattformer	0
Andre	0
Sum Varelevering / -distribusjon	3
Smarte reisvalg	
Mobilitetsplaner for bedrifter	5
Mobilitetsplaner for skoler	4
Oppretting av mobilitetskontor / info tjeneste online	3
Lansering av bevisstgjøringskampanjer	7
Utvikling av undervisningsmateriell	2
Utvikling av mobilitetsplaner sammen med lokale aktører	4
Innføring av belønningssystemer for ansatte som reiser smart	3
Innføring av permanent tilfartskontroll i bysentre	1
Introduksjon av "semløs" transport - dør til dør- til bysentre	1
Oppretting av grupper for å gå / sykle til skolen	5
Utvikling av verktøy for å måle luftkvalitet i byområder	5
Organisering av vanlige fora for sp. undersøkelser etc om mobilitet	2
Andre	0
Sum smarte reisvalg	42
Sum tiltak totalt	210

Tiltak som varer

Europeisk Mobilitetsuke er en mulighet for lokale myndigheter og samarbeidspartnere til å komme i kontakt med befolkningen og formidle hvilke alternativer som finnes for smartere reiser i sin by uten bilen.

I 2010 ble 210 permanente tiltak rapportert fra de norske deltakerbyene. Til sammenlikning ble 136 tiltak rapportert inn i 2009.

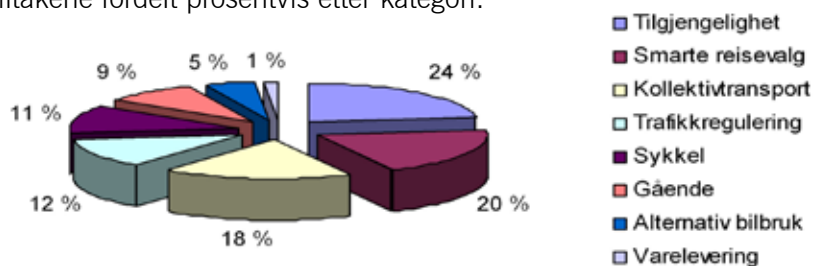
De 5 mest populære enkelttiltakene i Norge 2010:

1	Gående	«Oppgradering av infrastruktur»
2	Kollektivtransport	«Utbedring / utvidelse av kollektivtransportnettet»
3	Sykkel	«Utbedring av sykkelveinettet»
4	Sykkel	«Utbedring av sykkelinstallasjonene»
5	Tilgjengelighet	«Opparbeidelse av taktile fortau»

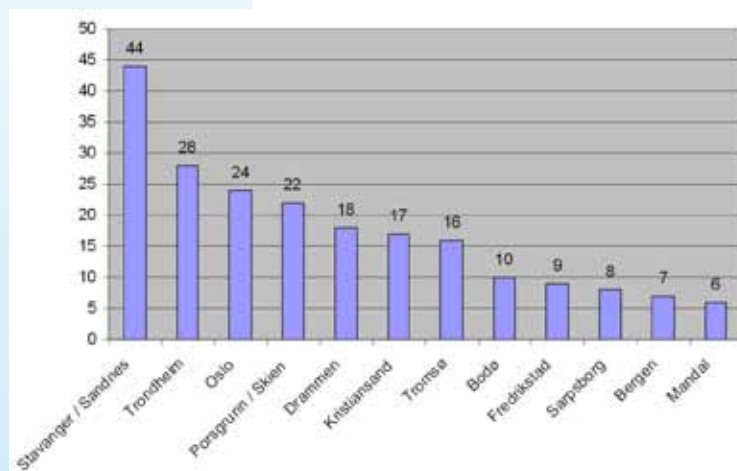
Samlet sett fokuserte byene særlig på:

- Tiltak for økt tilgjengelighet
- Smarte reisevalg
- Kollektivtransport

Tiltakene fordelt prosentvis etter kategori:

Tiltakene fordelt etter antall pr by (/byområde):

Kommunikasjon og mediehåndtering

Reis smartere – lev bedre!

– La bilen stå og opplev byen til fots eller sykkel! Daglig fysisk aktivitet gir god helse og er en kilde til glede og livskvalitet, var oppfordringen fra helsedirektør Bjørn-Inge Larsen og vegdirektør Terje Moe Gustavsen i en nasjonal pressemelding i forkant av Mobilitetsuka 2010.

Deltakerbyene fulgte opp pressemeldingen lokalt med egne innspill rundt samme tema til mediene. Pressen fulgte opp med lokale saker i dagene etter, de aller fleste svært positive! De byene som fulgte opp den nasjonale pressemeldingen og lage gode lokale tiltak for å skape blest om markeringen, var også de som fikk flest positive oppsalg.

90 presseklipp

Totalt i Vegvesenets medieovervåkningssystem O-point ble det registrert rundt 90 presseklipp om Mobilitetsuka i landets aviser. Til sammenligning ble det i 2009 registrert 70 presseklipp.

Av disse 90 kunne vi finne tre som var noe negative, for eksempel Nettavisen for Mandal, som fortalte at «Av frykt for å provosere en allerede forarget handelsstand ytterligere, vil ikke Frank Omdal og resten av komiteen bak dagens markering av den europeiske mobilitetsuken stenge Bryggegata slik planen i utgangspunktet var.» I Stavanger Aftenblad kunne vi lese om busskluss, da ordføreren i Sandnes på oppfordring fra Aftenbladet hadde reist kollektivt til et møte på Verdens bilfrie dag. Hun uttalte at «Bilen er kommet for å bli».

For øvrig fant vi 18 nøytrale presseklipp, med forhåndsamtaler av de forskjellige aktivitetene og lignende.

Mest positivt

68 av presseklippene var begeistrede og positive omtaler av ulike aktiviteter, av hovedtemaet «aktive reiser og helse» og Mobilitetsuka mål og hensikt og generelt om miljøvennlig transport.

Kapittel 4

Presentasjon av
norske deltakerbyer

Bergen

Mobilitetsuken 2010

- Bergen kommune har deltatt i EMU siden 2005, samme år som mobilitetskontoret ble opprettet. Mobilitetsrådgivningstjenesten i Bergen kommune har i 2010 gjennomført flere kampanjer, en rekke bedriftsbesøk, samt hatt en omfattende aktivitets- og informasjonsvirksomhet for å få flere til å reise miljøvennlig.
- Samarbeidspartnere har vært: Bergen Næringsråd, Hordaland fylkeskommune, Statens vegvesen, Bergensprogrammet, Forsvaret, Trygg Trafikk, Laksevåg Røde Kors, Bergen Parkering KF, Bjørgvin Bispedømme, Byrådsavdeling for oppvekst, Klimaseksjonen og Fana / Ytrebygda og Bergenhus / Årstad kulturkontor.
- I mobilitetsuken var det arrangement i 4 dager. Det var 2 dager med arrangement i månedsskiftet august / september tilknyttet mobilitetsuken.
- Jeg reiser smart kampanje ca 6 uker om våren og om høsten, Kampanjen Verv en bilist 2010 fra mai til november, Bergen i Bevegelse kampanje, 3 uker i september.
- Bybanen (Bergen Light Rial) åpnet 22.juni 2010. Det ble bygget 1,3 km gangsykkelveg i 2010. Det ble innført nytt billetteringssystem kollektiv (buss, båt, bybane (PeriodeSkyss buss/tog)) i Hordaland fylke i juni 2010.
- Åpning av bybanen på Festplassen var et flott arrangement. Det var Dronning Sonja som foretok den høytidelige åpningen av bybanen. Det var et fantastisk åpningsprogram med taler og underholdning. Festplassen var fullsatt og godt representert ved innbyggere i alle aldre og av mange tilreisende.

Bergen

Bergen kjennetegnes ved byen mellom de syv fjell, og med Bryggen og Fisketorget som de mest kjente stedene der byen vender seg mot sjøen.

Kampanjer i 2010

Mobilitetsrådgivningstjenesten i Bergen kommune har i 2010 gjennomført fire kampanjer. Deltakere har vært skole- og arbeidsreisende.

Jeg reiser smart kampanje vår og høst 2010

www.jegreisersmart.no

Tilsvarende kampanjer var gjennomført vår og høst 2009, samt høsten 2008. Bergensprogrammet bevilget kr. 500 000,- til nye Jeg reiser smart kampanjer 2010. Midlene fra Bergensprogrammet har dekket utgiftene til deltakerpremier og nettside. Dette er et tilbud til arbeidsreisende som reiste inn i, innen eller ut av Bergen kommune. Deltakerne kunne velge å gå, sykle eller reise kollektivt til jobben. Kampanjen var rettet mot bilister, men de som reiser miljøvennlig kunne også delta. Målet med kampanjene er å endre bilistene sine vaner for derigjennom få reduserte køer og redusert forurensing.

Det var ca 2200 arbeidsreisende som deltok i Jeg reiser smart kampanjen i vår og 2000 i høst. Det deltok flere syklistere i vår, - i høst var det økning i antall kollektivreisende deltakere.

Cirka 60 bedrifter fikk direkte invitasjon med tilbud om å delta i kampanjen. Ellers var det kunngjøring på Kommunetorget søndagene før kampanjene startet. I forbindelse med mobilitetsuken var det også en uke med radioreklame på P5 for Jeg reiser smart kampanjen. Smarte reisevaner reklamefilm ble vist på Bergen kino før alle filmer i fire uker i september.

VERVEPERIODE
27/5 - 15/11 2010

JEG REISER SMART

Vervekampanje - verv en bilist 2010
Verv bilister som bruker bil til jobben til å gå, sykle eller reise kollektivt

Reis Smartere
Lev bedre
www.jegreisersmart.no

Vervepremie:
Fin sports t-skjorte
5 stk gavekort à kr 1000,- blir trukket blant de som verver

Hva gjør bilisten:
Melder seg på elektronisk på nettsiden www.jegreisersmart.no
Her oppgir bilisten hvem de er vervet av.
Bilisten kan verve seg selv.
De som verver blir da registrert og de får et "lodd" som ligger i nettløsningen.
Bilister som deltar må reise miljøvennlig til jobben i minst 30 dager.

Loddrekning blant deltakere:

1. Sykkel
2. Regntoysett
3. Ryggsekk
4. 50 sportsjakker
5. 3 stk gavekort à kr 2000,-

Les mer: www.jegreisersmart.no

SMARTE REISEVANER
lønner seg

BERGEN KOMMUNE

Metode for evaluering:

Spørreundersøkelse finansiert av Vegdirektoratets FOU prosjekt «Miljøvennlig bytransport». Kontakt med bedriftenes kontaktpersoner og deltagere underveis.

Evaluering og måloppnåelse:

Spørreundersøkelsen og evalueringen av kampanjen i vår viser at mer enn ni av ti deltakere vil opprettholde eller øke nivået på bruk av det nye transportmiddelet til/fra jobb etter kampanjen. Det er stor grad av positivitet knyttet til deltakelse i kampanjen. 82 % har mest positive erfaringer med å delta i kampanjen. Det er omtrent ingen som har negative erfaringer med deltakelsen og bare 18 % som oppgir at erfaringene har verken vært positive eller negative. Kollektivbrukerne er minst positive. Det er gledelig at de som brukte bil før kampanjen har hatt minst like positive erfaringer som de som fra før reiste miljøvennlig. Det er en klart høyere andel som har valgt sykkel av de som tidligere kjørte bil, sammenlignet med de som har reist miljøvennlig. 74 % av de som tidligere kjørte bil har valgt sykkel, 9 % av dem har valgt gange og 17 % har valgt kollektiv. Tilsvarende tall for de som allerede reiste miljøvennlig før kampanjen er 14 % gange, 48 % sykkel og 38 % kollektivt.

Evaluering av høstens kampanje viser at 9 av 10 deltakere i Jeg reiser smart kampanjen vil fortsette å reise miljøvennlig. Høyest andel blant de som vil fortsette å reise Smart, arbeider i Sentrum/Årstad. Her oppgir 96 % at de vil fortsette å reise miljøvennlig. Denne andelen synker til 84 % blant de som jobber i Fana/Ytrebygda og til 80 % blant de som jobber i Fyllingsdalen/Laksevåg.

Blant de som kjørte bil 3 - 5 dager i uken er det nå 68 % som sier de vil reise miljøvennlig 3 - 5 dager i uken. Ytterligere 24 % av dem som har deltatt oppgir at de kommer til å reise miljøvennlig 1 - 2 dager i uken. Evalueringen viser at kampanjene bidrar til å få flere til å endre vaner og til å fortsette å reise miljøvennlig.

Se ellers deltakere sine fine og interessante reisehistorier på nettsiden:

www.jegreisersmart.no

Verv en bilist 2010

Verveperiode 27/5 - 15/11. Kampanjen ble opprettet hovedsakelig som et klimatiltak med tanke på å få flere bilister til å reise miljøvennlig vinteren 2010/2011. Ca 160 bilister deltok.

Metode for evaluering:

Spørreundersøkelse finansiert av Vegdirektoratets FOU prosjekt "Miljøvennlig bytransport". Kontakt med deltagere underveis.

Evaluering og måloppnåelse:

Det har vært delt ut ca 5000 løpesedler. Ellers ingen markedsføring.

Evaluering av kampanjen er slått sammen med høstens Jeg reiser smart kampanje.

Bergen i Bevegelse 30/8 – 16/9 -Grunnskolekampanje

www.bergenibevegelse.no

Målet med grunnskolekampanjen er å stimulere til redusert bilbruk gjennom trim / fysisk aktivitet. Konkurransen ble annonsert på internett og e-post med oppfølging direkte til rektorer. I kampanjen benyttes det en IT basert påmeldings - og registrerings-løsning som er videreutviklet i tråd med erfaringer fra tidligere års erfaringer. Vi har fått positive tilbakemeldinger på vår enkle og praktisk funksjonelle løsning.

Kampanjen i 2010 hadde et større antall deltakere i forhold til 2009.

De skolene som deltok hadde også en gledelig høy deltagerprosent. 75 % av skolene hadde eksempelvis en deltagerprosent på mer enn 60 %.

Vinnere:

1. Riple skule	kr 10 000,-
2. Midtun skole	kr 5 000,-
3. Løvås oppveksttun	kr 2 500,-

Metode for evaluering:

Evaluering gjennom kontakt og tilbakemeldinger fra kontaktpersoner i konkurransetiden.

Evaluering og måloppnåelse:

Mange skoler har fysisk aktivitet som satsingsområde og ser konkurransen som et nyttig virkemiddel. Flotte premier er ekstra motiverende. Målet om antall deltakende skoler ble ikke helt oppnådd selv om deltagerprosenten hos de deltagende skoler var gledelig høy.

Arrangementer Mobilitetsuken 2010

Mobilitetsuken i Bergen ble gjennomført i tråd med godkjent aktivitetsprogram, herav nevnes; lunsjmøte, morgenaksjon på Håkonsvern, i Solheimsviken, bedriftsbesøk i forbindelse med Verv en bilist 2010 og sykkelknappen for 6. klassinger i Laksevåg.

Det var en flott åpningsmarkering av Bybanen på åpningsdagen. Det ble delt ut 400 gratisbilletter til bybanen. Laksevåg Røde Kors delte ut gratisbillettene. Folk som var i sentrum fikk tilbud om å prøve bybanen mellom kl 10 og 14 på åpningsdagen.

Det var tre ulike artister med ulik underholdning på tre avganger med bybanen fra sentrum til Nesttun på åpningsdagen av mobilitetsuken i Bergen.

Heidi Lambach med gitarist Tor Erik Flesland underholdt på banen fra sentrum 10.20. De underholdt etterpå i foajeen i Fana Kulturhus for deltakere som kom til lunsjmøte.

Tron Jensen som er en av «Guttene» underholdt på banen som gikk kl 10.30. Det var stor stemning om bord da en hel barnehage og mange flere hadde fått gratisbilletter til bybanen.

Birgitte Bakke spilte «Hang» på avgangen kl 10.40. Dette er et sjeldent instrument som er fantastisk å høre på og som hun er alene om å eie i hele Norge.

Det var offisiell åpning av mobilitetsuken i Fana Kulturhus på lunsjmøte som var arrangert sammen med Bergen Næringsråd.

Lunsjmøtet ble arrangert i Fana kultur-hus, Nesttun (Bydelssentrum i Fana og endestopp for bybanen). Foredragene på lunsjmøtet var interessante og tilbake-meldingene fra deltakere svært positive. Deltakelsen kunne vært høyere på lunsjmøtet. Det var 43 på-meldte, mens det tidligere år har lagt på 60 - 80 del-takere. Grunnen til dette kan være at det i år var lunsjmøte ikke frokostmøte som har vært tidligere og at møtet ble lagt utenfor sentrum.

Morgenaksjon på marinebasen Håkonsvern ble svært positivt mottatt av ansatte og kontaktpersoner. Det ble delt ut sykkel- og tidskart, sykkellys, bærenett, paraplyer, epler med mer.

Morgenaksjonen i Solheimsviken var populær blant de gående og syklende. Det ble delt ut sykkel- og tidskart, sykkellys, bærenett, paraplyer, epler med mer.

Sykkelknappen ble arrangert for mer enn 100 elever. Deltakerne var 6.klassinger i Indre Laksevåg, og programmet var gjennomført på en glimrende måte. Politiet sjekket alle syklene sammen med Trygg Trafikk, mobilitetsrådgiver og Bergen Parkering fikk elevene gjennom løypen og alle klarte prøven. Premieutdelingen til slutt høstet applaus og stormende jubel.

LandåsFest arrangert av Bærekraftige liv på Landås og Sandviksdagene er arrangement som var tilknyttet mobilitetsuken ved at mobilitetsrådgiverne deltok med informasjon og rådgivning om miljøvennlig transport, samt utdeling av Verv en bilist flyers og div. materiell.

Reisetidskartene (med traseer for gange, sykkel og kollektiv) for Laksevåg, Sandsli Kokstad og Bergensdalen var ferdig til mobilitetsuken og ble godt mottatt av de arbeidsreisende.

Metode for evaluering: Kontakt med deltakere og samarbeidspartnere.

Evaluering og måloppnåelse:

Mobilitetsuken fikk god oppslutning rundt arrangementene.

Mobilitetsrådgiverne har i 2010 deltatt på Reiselivsmessen i januar, Norges Handels-høyskoles miljøuke i mars, klimauke i mai og TV2s sykkellandsby på Festplassen i juli.

Nasjonal sykkelkonferanse ble arrangert i Bergen i oktober og kart med Sykkelperler i Bergen ble lansert på konferansen. Bystyret vedtatt sykkelstrategi for Bergen 2010 - 2019.

Permanente tiltak 2010

7 tiltak ble innrapportert online

Eksempel kollektiv:

- Bybanen første byggetrinn mellom Bergen sentrum og Nesttun åpnet 22.juni 2010.
- Nytt billetteringssystem for kollektivtransporten ble innført i Hordaland fylke i 2010

Eksempel gang- sykkel:

- 1,3 km gang- sykkelvei tilrettelagt i 2010
- 160 nye sykkelparkeringsplasser ved bybanestoppene ble etablert i løpet av 2010.

Medieomtale

Det har vært god mediedekning i forbindelse med kampanjer og Mobilitetsuken. Det bidrar til å forsterke budskapet om å få flere til å reise miljøvennlig.

- Kommunetorget. Bergen kommune annonse i Bergens Tidende og Bergensavisen
- Artikkel i Bergens Tidende
- Flere intervju / artikler i Bergensavisen

Bodø

Bodø kommune sluttet seg til Europeisk Mobilitetsuke og Bilfri dag i 2007.

Gjennom disse fire årene som vi har arrangert Mobilitetsuka har det vært mange forskjellige aktiviteter og kampanjer som har gått på bærekraftig mobilitet og helsegevinster.

Samarbeidsgruppen består av:

- Statens Vegvesen - Bodø kommune - Nordland Fylkeskommune
- Høgskolen i Bodø - Syklistenes Landsforening - Trygg Trafikk
- Grønn Hverdag - Bodø Ungdomsråd - MP-Design
- Intersport

Bodø er en by hvor bilbruken dominerer persontransporten. Både reisevaneundersøkelsen og annen statistikk, viser at kollektivtransportens markedsandel er svært lav sammenlignet med andre tilsvarende deler av Norge. Bare vel 3 prosent av reiser utført av bosatte i Bodø skjer med kollektive transportmidler. Over 70 prosent av reisene foregår med bil, og de fleste med kun føreren i bilen.

Med gjennomføring av Mobilitetsuka og kampanjer, som går over litt lengre tid, er vårt mål å få til en holdningsendring blant alle aldersgrupper og da spesielt barn og unge som kan påvirke de voksne. Årets aktiviteter gikk over fire dager og hadde sterkt fokus på helsemessige effekter da også av å gå og sykle. I tillegg gjennomførte vi tre kampanjer; Vervekonkurransen, "Æ har skjønt det" og Beintøft i Bodø. Bilfri dag var et arrangement i regi av SLF hvor sykle rundt Soløyvannet var hovedaktiviteten. Vår kampanje "Æ har skjønt det" er et populært tiltak som vi startet i 2009. Den varer hele september måned og hvor hovedmålet er å skape holdningsendringer, få til varige endringer og få flest mulig til å reise alternativt til/fra jobb. Vi prøver å starte en prosess på arbeidsplassene omkring helse og miljø. I september har deltakende bedrifter registrert færre biler på parkeringsplassene og da har vi startet en prosess i hvert fall for denne måneden.

En annen aktivitet som slo godt an var gratis togreise mellom Bodø – Mørkved hver dag hele uka.

Vår godt besøkte hjemmeside www.gronnuke.no er oppdatert med alt av aktiviteter og info om årets uke.

Årets aktiviteter

Gratis «frokost» til syklende og gående

Som et tiltak for å motivere til å sykle og gå mer delte Statens Vegvesen ut yoghurt, banan, buff og brosjyre med sykkelregler til de som valgte å bruke sykkel eller gå til jobb og skole.

- 300 personer fikk frokost.
- Det var så populært at frokostlageret gikk tidlig tomt.
- Kunne delt ut frokost til langt flere syklende og gående.

Aktiviteter ved Høgskolen

Høgskolen i Bodø har i samarbeid med Studentsamskipnaden og Studentorganisasjonen markert mobilitetsuka 2010 med:

- Dåp av Høgskolen i Bodøs nye el-bil.
- Sykkelkonkurrans for studenter
- Trehjulssykling med Studentongan Barnehage
- Sykkelverksted (G-sport)
- Gratis buss for studenter ut september
- Bilfritt platå 22. september (mulighet for parkering HC og hybrid-/el-bil)
- Stands:G-sport, Moving City, NSB, Trygg Trafikk, Friskhuset og Avis Nordland.

Gratis tog Mørkved – Byen

NSB var også med hvor det var gratis tog mellom Bodø og Mørkved hele uka. Mange benyttet seg av tilbudet som i hovedsak var rettet mot studentene.

«Bydelstrikken»

En ubetinget suksess. Flere har benyttet seg av tilbudet.

I sum er dette faktorer som har bidratt til å bevisstgjøre gamle og nye kunder om at tog også er et alternativ mellom Mørkved og Sentrum.

Info til politikerne

Kjære bystyrerepresentanter

Bodø kommune sluttet seg til Europeisk Mobilitetsuke og Bilfri dag i 2007 og som finner sted hver år fra 16. – 22. september.

Hvert år har Mobilitetsuka et nytt hovedtema. I år er hovedfokuset på mobilitet og helse under slagordet «Reis smartere, lev bedre!»

Gjennom denne uka er det forskjellige arrangementer/aktiviteter hvor det blir sterkt fokus på de helsemessige effektene av å sykle og gå i hverdagen. I tillegg vil miljømessige effekter av å reise kollektivt og bevisst bilbruk være relevant for å belyse hvordan våre transportvalg påvirker vår livskvalitet og helse.

Vi vil blant annet videreføre vår populære kampanje «Æ har skjønt det». Det er en kampanje som varer hele september hvor målet er å få flest mulig til å reise alternativt til/fra jobb.

Det blir familiedag ved Futelva, aktiviteter ved noen skoler i byen, sykkelfrokost, aktiviteter ved Høgskolen og «På taket»- ungdomskafe.

I tillegg stiller NSB opp med gratis togreise mellom Bodø – Mørkved t/r hver dag i hele Mobilitetsuka.

Alt av informasjon omkring Mobilitetsuka 2010 finner dere på www.gronnuke.no.

Vi håper dere alle vil delta aktivt, og bruke deres viktige rolle i samfunnet til å markedsføre tiltak som gjøres i byen for å fremme mer miljøvennlig transport. Spre budskapet om de helse- og miljømessige effektene ved å gå, sykle, reise med buss eller tog. Mobilitetsuka 2010 starter 16. september samme dag som neste bystyremøte. Vi oppfordrer dere ALLE til å gi mobilitetsuka en god start ved å reise alternativt til bystyremøtet. (Hva med en liten sykkelfrokost underveis?)

LYKKE TIL (både med Mobilitetsuka og bystyremøtet).

En liten bærekraftig mobilitetshilsen fra oss i arbeidsgruppa

Kampanjer

Vervekampanjen

Vervekonkurransen er en populær aktivitet og startet i 2009. Årets kampanje startet ved vårsleppet av ungdomsaktiviteter og ble avsluttet i mobilitetsuka. Denne vervekampanjen har gitt oss en info-base på 850 postadresse samt alt av lag og foreninger. Meget verdifull for å gi enkel og oppdatert informasjon. Her når vi mange på en enkel måte.

Rekrutter din familie, dine venner og bekjente til vår info-base for årets Mobilitetsuke Internett som informasjonskanal er både miljøvennlig og kostnadseffektiv. For å nå ut til byens innbyggere iverksatte vi en vervekampanje for å skaffe epostadresser for utsendelse av elektronisk informasjon om Mobilitetsuka. I år ble 88 vervet og dermed registrert i vår database som nå viser totaltca.850 e-postadresser.

«Æ har skjønt det» – kampanjen

Innholdet i denne kampanjen er et ønske om å teste ut alternative reisemiddelvalg blant ansatte i jobbsammenheng, og hva som skal til for at det gjennomføres. Disse ble invitert til å registrere sitt reisemønster og samtidig utfordret til å bruke alternative reisemiddel 10 ganger i løpet av september måned. Målet har hele tiden vært å skape holdningsendringer blant Bodøs innbyggere. I år var det 6 bedrifter som deltok med i alt 146 påmeldte.

Beintøft i Bodø - gi barna skolevegen tilbake

En konkurranse hvor fire byskoler hardeltatt: Bodøsjøen, Grønnåsen, Løpsmark og Østbyen, (miljøsertifiserte skoler), 46 klasser med til sammen 955 elever.

Formålet er å få flest mulig elever til å gå eller sykle til skolen. En aktiv skolevei er positivt for helse, miljø og sosial læring. Færre foreldre som kjører egne barn til skolen vil bedre trafikksikkerheten rundt skolene. Dette har vist at barna blir veldig motivert til å gå og at «Beintøft i Bodø» har bidratt til å redusere trafikkmengden rundt skolene.

Bilfri dag 2010

Årets bilfrie dag var lagt til Futelva. Her var det lagt opp til en familiedag hvor sykkel stod i sentrum. Målet var å få flest mulig ut på tur for å vise frem fantastisk natur og samtidig de unike sykkelmulighetene i Bodømarka.

SLF v/Bodø-syklistene var ansvarlig for årets "Bilfrie dag" hvor alle ble oppfordret til å la bilen stå hjemme, finne frem sykkel, og være med på "Familiesykkeltur Soløyvannet rundt". En bra start på et nytt arrangement med ca.100 fremmøtte. Stort ønske om å gjenta dette til neste år, men da med større innhold slik at familiedag blir mer dekkende.

Permanente tiltak 2010

10 tiltak ble innrapportert online.

Eksempler:

- Dronningens gate skal bli den nye kollektivgata hvor det nå opparbeides gateterminal. Her er arbeidet godt gang, og hvor den skal stå ferdig til høsten 2011. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Nordland FylkeSkommune og Bodø kommune.
- Kollektivplan Bodø. Bodø kommune, Nordland Fylkes kommune har i samarbeid med Statens Vegvesen og Jernbaneverket utarbeidet Kollektivplan Bodø 2010 – 2021. Arbeidet startet i 2008 og hvor planen skal danne et forpliktende grunnlag for utviklingen av et godt kollektivtilbud som kan møte fremtidens utfordringer i Bodø. Arbeidet har vært drevet ved hjelp av en rekke arbeidsgrupper med deltagelse fra de berørte parter, og med en koordinerende prosjekt gruppe.
- Utvidet parkeringszone i sentrum av byen. Bodø kommune har som mål at arbeidsreiser med bil skal overføres til kollektiv transport. Ved siden av å bedre kollektivtransporttilbudet er restriksjoner på langtidsparkering og parkeringsavgift de viktigste virkemidlene for å oppnå slik overføring. Ved utvidet og endret parkeringsordning i sentrum vil man begrense bruken av offentlige parkeringsplasser til arbeidsreiseparkering og legge til rette for økt besøksparkering.

Medieomtale

Årets mobilitetsuke ble for det meste markedsført elektronisk. Ellers var det god pressdekning av uka både i forbindelse med årets aktiviteter og ikke minst årets kampanjer.

Drammen

Byen med offensiv satsing på miljø

Drammen er kjent for sin offensive satsing innen miljø og byutvikling, der man ønsker å utvikle et menneskevennlig bysamfunn, med lite transportbehov og minimale utslipp av klimagasser. Byen arrangerte Mobilitetsuka for tredje gang. Uka ble arrangert av Drammen kommune i nært samarbeid med Statens vegvesen, Buskerudbyen, Buskerud fylkeskommune, Politiet, Buskerud kollektivtrafikk, Nettbuss, Trygg trafikk, Syklistenes Landsforening og Sportsbutikker. Det ble gjennomført mange forskjellige aktiviteter i under Mobilitetsuka; blant annet buss-skrekk kurs, sykkelferdighetsløype, spørrekonkurranse, ballongmannen, premiering av vinnerne i aktiv på skoleveien kampanjen, vaffelservering fra Norges største vaffeljern, epler til alle som gikk, syklet eller kjørte kollektivt til byen, orientering om nye trafikk- og gateplaner, rundtur med veteranbuss, orientering om offentlige tilbud vedr. gang-, sykkel- og kollektivtrafikk, visning av ulike typer sykler (Lastesykkel, Eلسykkel, trehjuls sykkel for voksne, liggesykkel) mm.

- 1 dag arrangement + aktiv på skoleveien kampanje – 2 uker i forkant

Årets tema var «Reis smart, lev bedre». Det var tydelig at dette er et tema som engasjerer mange. På standene tok mange borgere kontakt for å snakke om kollektiv- og sykkeltrafikk. Mange var også interessert og stilte spørsmål om foreliggende og framtidige byutviklingsprosjekter i Drammen. Mange av de som kom til standene ga sterkt positive tilbakemeldinger for den måte byen har utviklet seg på. Blant de positive forholdene som nevnes her er elvebreddene som er opparbeidet til park- og rekreasjonsarealer. Videre nevnes opprustningen av Strømsø Torg, og andre viktige byrom.

**DRAMMEN
KOMMUNE**

Statens vegvesen

TRYGG TRAFIKK

**Buskerud
Kollektivtrafikk**

nettbus

BYEN UTEN BILEN
BRÅGERNES VEI
LØRDAG 18. SEPT. KL. 10-15

ORIENTERING OM OFFENTLIGE TILBUD VEDR. HEISE, GANG-
SVIKEL- OG KOLLEKTIVTRAFIK • PREMIERING AV VINNERNE I
AKTIV PÅ SKOLEVEIEN • KAMPANJEN • BALLGANGMANNEN
PELLE POUTUBI • EPLER TIL ALLE SOM GÅR SYKLER ELLER
KJØPER KOLLEKTIV TIL BYEN • VAFELER SERVERES FRA NORGES
STØRSTE VAFFELJERN

GRATISPRØVE • ORIENTERTING OM ANTE TRAFIK OG GATEPLANER • BUSSTREKKE
KURS • BILLAG OG KAPPESSISIA • DA EN RENNER MED VESTERANBLES • DA
FYSISKEIDRETTSPROVA • FÅ SØSSEL OG TUNNÅT • DELTA I ØKOSYSTEM
RANSE OG VINN FOTOTEKSTER • SPORSBILDEKKE • OG ME MER

Silvane regionen • Helse og omsorgstjenester • Bussstrekke
Bakkebyen • Drammensregionen • Drammensregionen • Drammensregionen

Kampanjer

«Aktiv på skoleveien» kampanjen

- Kampanjeperiode 30. august - 10. september
- Alle 4. – 7. klasser i kommunen invitert
- Ca 1/3 deltok: 12 skoler, 45 klasser og 1043 elever
- Fem vinnerklasser – alle gikk eller syklet hver dag!
- Hovedpremien – dagstur med buss for hele klassen
- Utdeling av premier på torget under mobilitetsarrangementet
- Avisoppslag før og etter kampanjen

Bilfri dag

Permanente tiltak 2010

18 tiltak ble innrapportert online.

Folderen «Hva skjer'a» med en liste over nye og forbedrede forhold for gående, syklende og kollektivtrafikk ble delt ut under Bilfri dag.

Medieomtale

- Møte med lokalavis og -radio i forkant av arrangementet
- Pressemeldinger sendt til avis og radio
- Annonsering i avisa
- Oppslag i lokalavisa både før og etter

Fredrikstad

I 2010 deltok Fredrikstad kommune for 3. gang i markeringen av Mobilitetsuka og Bilfri dag. Markeringen ble gjennomført i samarbeid med flere aktører; SVV, Østfold Kollektivtransport, Kirkens Bymisjon/Pedalen Sykkelverksted, Syklistenes Landsforening, Fredrikstad Forballklubb, Barnehagene gjennom seksjon for oppvekst og omsorg, næringslivet gjennom Fredrikstad Utvikling og LO i Fredrikstad, Grønn hverdag, Friskis og Svettis, Trygg Trafikk, Kulturskolen, Statens vegvesen, Buddy Pure Urban og private el-bileiere.

Hva kjennetegner byen

Hvis man skal forsøke å forklare folks reisemiddelvalg i Fredrikstad, henger den høye bilandelen og den lave kollektiv-, sykkel- og gåandelen sammen med hvordan vi bor i kommunen. Vi har et spredt boligmonster og et lite sentrum. Ca 25.000 av Fredrikstads innbyggere bor innenfor det som kan kalles sentrum, mens ca 70.000 bor «på landet». I 2001 ble Fredrikstad kommune slått sammen av 5 mindre kommuner med hvert sitt sentrum og system for infrastruktur – til en storkommune. Det at folk bor spredt og mangel på et godt utbygd kollektivtilbud forklarer noe av fredrikstadfolks reisemiddelvalg.

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Østfold kollektivtrafikk

Statens vegvesen

TRYGG TRAFIKK

grønn hverdag

Reis smartere - lev bedre!

FREDRIKSTAD KOMMUNE

EUROPEISK MOBILITETSUKE

Søndag 12/9 kl. 15.30
Sykle til kamp
 12/9 sparker FFK igang Mobilitetsuka sammen med ordfører Eva Kristin Andersen. FFK oppfordrer deg til å sykle til hjemmekamp mot Nybergsund. Ta et sykkelbilde av deg på vei til kamp, send det til 2229 med kodeord **FFKSUPPORTER** (kr.5,-) og bli med i trekningen av to kampbilletter.

Torsdag 16/9 kl. 18.00
Ævelangs
 Arealplanlegger Marianne Aune inviterer til byvandring og meningsutvekslinger med

Lørdag 18/9 11.00-15.00
Mobilitetstorg
 I Gågata får du informasjon om elsykler og elbilen Buddy. Østfold kollektivtrafikk gir deg smakebit på bussen. Du kan også sykle deg

en smoothie - eller få en prøvetur i Pedalens rickshaw!

Onsdag 22/9 Kl. 7.30-9.00
Bilfri dag
 Vi hedrer deg som sykler til jobben! Trakk innom Fisketorget eller forbi Rådhuset og få et sykkelsetetrekk - eller en sykkellykt. Vafler og kaffe serveres til reisende på bussterminalen.

CO2

Mobilitetsuka arrangeres sammen med FFK, Fredrikstad LO, Fredrikstad Utvikling, Østfold kollektivtrafikk og Buddy Pure Urban

Kampanjer

Gjennomføring av kampanjer bidrar til å trekke nye mennesker inn i mobilitetsarbeidet. Sykle til kamp kampanjen var en ny og spennende overraskelse, som FFK introduserte selv. Det at nye grupper involverer seg i dette arbeidet har stor verdi og gir en bredere forankring.

Sparket i gang på hjemmekamp

Mobilitetsuka 2010 sparket i gang allerede den 12. september i forbindelse med hjemmekamp på Fredrikstad stadion. FFK oppfordret alle til å sykle til kamp og premierte de som sendte inn bilde av seg selv på sykkelen ikledd supporterutstyr. Hovedaktiviteten skjedde mellom 16. og 22. med hovedvekt på aktiviteter på Bilfri dag.

Gå til skolen

Fredrikstad kommune med samarbeidspartnere valgte å fokusere på tre kampanjer i løpet av uka. Den ene var KLAR FERDIG GÅ til skolen kampanjen som er et fokusområde i Fredrikstad skolene gjennom hele året. Den 16.9 ble den nasjonale gå til skolen dagen markert. Kampanjen er et samarbeidsprosjekt mellom Grønn hverdag, kommunen, Folkehelseprogrammet i Østfold og Østfold Kollektivtrafikk.

Sykle til kamp

Den andre kampanjen som ble gjennomført i løpet av uka var Sykle til kamp – kampanjen. Hensikten med kampanjen var å fokusere på reiser til og fra stadion i Fredrikstad. Hvis flere velger sykkel til og fra kamp oppstår flere gode gevinster. Kampanjen ble gjennomført på bakgrunn av eget initiativ i FFK.

Sykle til jobb

Den tredje kampanjen var Sykle til jobben kampanjen, som er ruller og går gjennom hele året. Kampanjen kalles SMART til jobben, og omfatter miljøvennlige og helsebringende arbeidsreiser. Målet er å få flere fra bil over på kollektiv, sykkel, gange og samkjøring. Kommunen er initiativtaker og har lagt til rette for at både kommunale virksomheter og privat næringsliv kan benytte verktøyet gratis.

Bilfri dag 2010

Bilfri dag - hedre de som reiser miljøvennlig

I markeringen av Bilfri dag valgte vi å hedre de som ikke benyttet bilen denne dagen. I forkant av dagen sendte vi ut en flyer til byens næringsliv – både gjennom Fredrikstad Utvikling og LO Fredrikstad. Budskapet var en oppfordring om å velge sykkel, kollektiv eller samkjøring til jobb denne dagen. Uka i forveien gjennomførte vi en plakatkampanje på alle distriktets rutebuss i samarbeid med Østfold Kollektiv. På

selve dagen ble reisende med buss hedret med gratis kaffe og vafler på busstasjonen i noen travle morgentimer, til glede for mange reisende.

Utdeling av sykkelsettrekk

Foruten de kollektivreisende valgte vi å hedre syklistene på Bilfri dag, og flere hundre sykkelsettrekk med budskapet «Takk for at du sykler!» ble delt ut. Et begrenset antall sykkellykter ble også delt ut. Dette ble gjort på alle store sykkelparkeringsplasser i morgentimene da folk syklet til jobb.

Barna lager «shoe birds»

For å trekke de minste barna med på markeringen av Bilfri dag, valgte vi å fokusere på å «bruke beina». I samarbeid med Kulturskolen og E6 Medieverksted gjennomførte vi et kunstprosjekt rettet mot barnehagene i kommunen. Barna hadde samlet inn gamle sko hjemmefra som vi i fellesskap forvandlet til vakre skofugler. Skofuglene ble hengt opp i trærne i gågata til glede for mange forbipasserende. Skofuglene fikk henge oppe i en uke.

- Se klipp på youtube «shoebirds».

Permanente tiltak 2010

Permanente tiltak

Fredrikstad valgte å markere åpningen av to tiltak under Mobilitetsuka 2010. Det ene anlegget var ferdigstilling av 3,2 km sammenhengende gang/sykkelvei i forbindelse med ny fv 108 til Hvaler. Statens Vegvesen har utført oppdraget på vegne av fylket. I anledning åpningen ble det boller og brus til omkringliggende virksomheter. Barna i Kråkeby Barnehage og ordfører var de første til å ta anlegget i bruk.

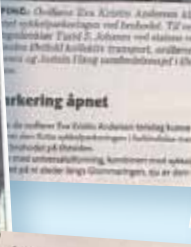
Det andre permanente anlegget ble åpnet av SVV Region Øst, Østfold Fylkeskommune, Sarpsborg og Fredrikstad i samarbeid, og var etablering av til sammen 9 sykkelparkeringsanlegg langs fv 111 og 109 (med beliggenhet både i Sarpsborg og Fredrikstad). Anleggene er gjennomført vha midler fra belønningsordningen i samarbeid med nevnte aktører. Sykkelparkeringsanleggene er etablert på Glommaringen, som er bussforbindelsen mellom Fredrikstad og Sarpsborg i Nedre Glomma. SVV Region Øst har hatt ansvaret for gjennomføringen.

9 tiltak ble innrapportert online.

Medieomtale

Fredrikstad valgte tidlig å orientere media om gjennomføringen av EMU. Fredrikstad Blad, som er distriktets største avis, har gjennom flere artikler tidligere fokusert på sykling, og med en dedikert journalist og en bevisst satsing redaksjonelt, var dette et fruktbart samarbeid. Den andre lokalavisen Demokraten fulgte også opp de fleste sakene som vi informerte om, slik at i det store og hele ble EMU 2010 godt synlig både i avis og i radio/tv. NRK Østfold og TV Østfold lagde gode reportasjer som viste mangfoldet i uka. Pressdekningen var gjennomgående positiv med unntak av ett oppslag i NRK på Bilfri Dag. I denne reportasjen ble det sådd tvil om holdningsskapende arbeid gjennom Mobilitetsuka har noen hensikt. I Fredrikstad ble kronikk/leserbrev brukt for å formidle informasjon om EMU og Bilfri dag

Annet

Byvandring «ævelangs»

I forbindelse med at Kommunedelplanen for Fredrikstad byområde ble lagt ut på høring tidligere denne høsten, ønsket kommunen å invitere til en byvandring «ævelangs». Byvandringen inviterte deltakerne til å reflektere rundt hva som er stygt og pent i byen, byggehøyder og siktlinjer. Et godt bysentrum skal være tilgjengelig for alle, og det skal være godt og trygt å bevege seg i byen til fots.

Sykkelkurs for innvandrerkvinner

For 3. gang arrangerte Grønn hverdag og Trygg Trafikk sykkeltrainingskurs for innvandrerkvinner. En gruppe kvinner fikk opplæring gjennom to dager. Mye mot og latter hørte med.

Mobilitetstorg

På lørdagen i uka ble det arrangert mobilitetstorg i sentrum, med bla el-biltreff for el-bil-eiere i Fredrikstad. SLF Fredrikstad, Pedalen Sykkelverksted og el-sykkelforselgere var tilstede med råd, tips og informasjon. Friskis og Sveltis hadde stilt treningsapparater frem som folk kunne prøve, og det ble underholdt med spektakulær dans til fengende musikk.

Kristiansand

Kristiansand deltok i Europeisk Mobilitetsuke for første gang i 2006. Siden den gang har arrangementene i Kristiansand denne uka økt i størrelse og antall. I år ble Europeisk Mobilitetsuke arrangert i Kristiansand i dagene fra torsdag 16. september til fredag 24. september.

Uka ble innledet torsdag 16. september med Sykkeldagen. Her hadde Miljøvernheten i samarbeid med Pedalen i Kirkens Bymisjon og Ingeniørvesenet, stand fra kl. 6.30 til 16.30 utenfor kjøpesenteret Slottet i Kristiansand sentrum. Syklister som trengte nytt sykkelutstyr eller en liten service av sykkelen fikk mulighet til å kjøpe utstyr, få gratis sykkelservice og slukke tørsten med en vannflaske. Samme dag åpnet Fylkesordfører Thore Westermoen og byens ordfører Per Sigurd Sørensen 2,5 km gang- og sykkelvei fra Justvik til Fagerholt. Åpningen av sykkelstien var også en del av Europeisk Mobilitetsuke i Kristiansand.

Høydepunktet på uka var Bilfri dag lørdag 18. september hvor deler av Kvadraturen ble stengt for biltrafikk og gatene ble fylt med aktiviteter for store og små. Alle ble som barn på bussene dvs voksne fikk halv pris på enkeltbillett. De som syklet kunne få gratis service på sykkelen i noen av sykkelbutikkene. Skippergata var en av de gatene som istedenfor biler, fyltes med gatemusikanter, kafeliv og spinningkonkurranse. På Nedre Torv var det skateramper, gateteater, salg av sykkelutstyr til gode priser, mm. Gatene som ble stengt denne dagen fra 10 til 17 var: Skippergata, fra Festningegata mot Markens, Gyldenløvesgate fra Festningegata mot Markens og Kirkegata fra Tollbodgata til Henrik Wergelandsgate. Parallelt med Bilfridag arrangerte Universitetet i Agder Forskningstorvet i byen. Her fikk publikum sjansen til å stifte bekjentskap med mange ulike typer forskning. Miljøvernheten i Kristiansand og Universitetet i Agder samarbeidet og koordinerte de to arrangementene Bilfridag og Forskningstorvet. Avisa Fevenns nettutgave karakteriserte Bilfridag som en knallsuksess og mange opplevde de bilfrie gatene som et godt sted å være denne lørdagen.

Skoleetaten i samarbeid med Grønn Hverdag markerte Europeisk Mobilitetsuke ved å sparke i gang "Gå til skolen aksjonen" mandag 20. september. Her gjaldt det for elever fra 1. til 4. klasse å gå flest ganger fram og tilbake til skolen i løpet av fem uker.

Den Europeiske Mobilitetsuken ble avslutta 23. og 24. september med to kursdager i økokjøring i regi av Grønn Hverdag. Ved hjelp av kjøresimulatorer ble kursdeltagerne introdusert for økokjøring - måten å kjøre bil på som gjør at du bruker minst mulig drivstoff. 30-35 personer deltok i løpet av de to dagene.

Arrangementene i Mobilitetsuka involverte deltagelse av en rekke lag, organisasjoner, kommunale enheter, enkeltpersoner og private aktører. Viktige samarbeidspartnere i planlegging og gjennomføring av uka var: Universitetet i Agder, Kristiansand kommune v/Ingeniørvesenet, Folkehelse Samfunnsmedisinsk enhet og Skoleetaten, Agder kollektivtrafikk, Kvadraturforeningen, Grønn Hverdag, Intersport, og Kirkens bymisjon.

Kampanjer

I løpet av den Europeiske mobilitetsuka i Kristiansand var det fokus på to kampanjer, Gå til skolen aksjonen og Jeg kjører grønt kampanjen.

Mandag 20. september startet Gå til skolen aksjon som varte i 5 uker. Det er Grønn Hverdag og Kristiansand kommune ved Skoleetaten som står bak Gå til skolen aksjonen. Målet er å oppmuntre elevene på 1.-4. trinn til å gå til skolen med fokus på barnas helse, et bedre miljø og tryggere skolevei når færre foreldre biler kjører til og fra skoleområdet. Kampanjestarten ble lagt til Mobilitetsuka, mandag den 20. september. Elevene fra 12 klasser fikk 10. desember belønningen for at de har vært flinke til å gå til skolen i disse ukene. De tre beste gruppene på hvert trinn fikk 2000 kroner hver til klassekassa. I år deltok 79 grupper fra 20 barneskoler.

Varaordfører Mette Gundersen åpnet Bilfriday på Nedre Torv der hun delte ut premier til de to bedriftene som ledet i Jeg kjører grønt kampanjen. Miljøvernheten og ATP-samarbeidet hadde sin egen stand på torget og vervet deltakere til Jeg kjører grønt kampanjen. Her hadde de i samarbeid med et reklamebyrå utviklet et Jeg kjører grønt-spill der publikum kunne delta. Spillet var formet som et gammeldags stigespill. Folk var sine egne brikker og hoppet rundt på et 16 kvadratmeter stort spill eller en kunne sitte ved border og spille på mindre stigespill. Folk kunne melde seg direkte på kampanjen via tilgjengelig PC på standen.

Jeg kjører grønt-kampanjen nådde over sitt symbolske mål på 4000 deltakere. Kampanjen startet 16. august og varte til 1. desember. En tur-retur reise der bil ble erstattet med buss, fottur eller sykkel, gav ett grønt poeng. Ca 2000 deltakere registrerte minst 30 poeng dvs 30 tur-retur grønne reiser. Jeg kjører grønt finansieres av ATP-samarbeidet i Kristiansandsregionen. Kampanjen gjennomføres av ATP-sekretariatet i Kristiansand kommune, som er en del den nye enheten for By- og samfunnsutvikling.

Les mer på: www.livskraftig.no/1570/_7604.html og www.toi.no/article19918-4.html

Bilfri dag

Bilfriday lørdag 18. september. Mange fant veien til byen og alle aktivitetene på Bilfri-
dag lørdag 18. september; via sykkel som gående eller som barn på de gule Bussene.
Deler av Kvadraturen ble stengt for biltrafikk og gatene ble fylt med aktiviteter for store
og små. Gatene som ble stengt denne dagen fra 10 til 17 var: Skippergata, fra Fest-
ningegata mot Markens, Gyldenløvesgate fra Festningegata mot Markens og Kirkegata
fra Tollbodgata til Henrik Wergelandsgate.

Varaordfører Mette Gundersen åpnet Bilfriday på Nedre Torv. Hun delte ut premier til
de to bedriftene som leder i Jeg kjører grønt-kampanjen. Edel Leithe i Skatteopplysnin-
gen Sør og Ingunn Trosby i Figuru as fikk sykkeljakke og busskort.

På Nedre Torv mot Markens var det mange boder med frivillige organisasjoner, butik-
ker og kommunale enheter, alle med fokus på å motivere byens befolkning til å la
bilen stå for bedre helse og bedre klimasamvittighet. Miljøvernheten og ATP-sa-
marbeidet gjorde stor lykke på Torvet blant barn og til dels voksne med sitt Jeg kjøre
grønt-spill. Det var formet som et gammeldags stigespill. Folk var sine egne brikker og
hoppet rundt på et 16 kvadratmeter stort spill.

Både Nordbye og G-sport solgte sykler til sterkt reduserte. Børge Hoen hos Nordbye fortalte til kommunens nettside at han solgte 70-80 sykler. Folk stod i kø om morgenen i halvannen time før sykkelsalget begynte og holdt på den sykkelen de ville ha.

Samfunnsmedisinsk enhet i Kristiansand kommune hadde stand om hvor viktig det er for helsen med fem grønnsaker/frukter om dagen. På standen deltok folk i en konkurranse som ble veldig populær. En skulle plukke noen grønnsaker og frukter, og til sammen skulle det veie 750 gram. Det er akkurat den optimale mengden frukt og grønt man bør spise hver dag.

Agder Kollektivtrafikk og Bussen Trafikkselskap stilte med en hel buss i Markens. De engasjerte barna med å tegne busser. Noen satt inne i bussen og tegnet, andre utenfor. Alle tegningene ble limt opp på bussvinduene, og draperte etter hvert hele bussen. Det ble premiering av de tre beste tegningene. En del av de beste har fått pryde baksiden på en buss.

I Skippergata var det høy aktivitet, men ikke pga biler – de ble holdt borte fra denne gata. Intersport Kristiansand arrangerte spinningkonkurranse med tre heat. Det var politikere, kommunalt ansatte og idrettsfolk, blant annet Start Bård Borgersen. Kai Lindal Ingeniørvesenet, som påstod at han nesten ikke trener, vant i finalen. Intersport gav 1000 kroner per deltaker i spinningkonkurransen til Kreftforeningen.

Studentene på Agder folkehøgskole markerte seg sterkt i Skippergata. De laget kritttegninger, en fantasiskog full av flodhester, pandaer og snegler i alle slags farger. Studentene på studielinjen fotoopplevelse hadde rigget opp en stue i krysset Skippergata / Kirkegata. Mot 20 kroner kunne folk bli tatt bilde av og få bildet utprintet og med seg hjem. Seks butikker i Skipper gata samarbeidet med et flott moteshow. Modellene viste fram alle typer klær og vesker på en rød løper.

Permanente tiltak

Åpning av 2,5 km sykkelsti mellom Justvik og Fagerholt.

Den nye gang- og sykkelveien binder sammen Justvik og den nye utbygde Justneshalvøya med Fagerholt og resten av byen. Gang- og sykkelveien er en del av et større veiprojekt som også omhandler utbedring av Ålefjærveien mellom Justvik og Fagerholt. Totalt har prosjektet kostet 113 millioner kroner, og Utbyggerne Topdalsfjorden Utvikling AS og Eidet AS har bidratt med 88 millioner kroner av totalbeløpet. Selve gang- og sykkelveien har kostet et sted mellom 20 og 30 millioner kroner.

17 tiltak ble innrapportert online.

Medieomtale

Direktesending fra Sykkeldagen 16. september på NRK Sørlandets radio morgensending.

Forhåndsomtale av Bilfriday i Kristiansandavis.

Intervju om Bilfriday med prosjektleder for Mobilitesuken på NRK Sørlandet sendt på formiddagen på Bilfriday.

Bilder og omtale fra Bilfriday 18. september publisert på Fædrelandsvennens nettsider: www.fvn.no/lokalt/kristiansand/article794016.ece

Bilder og omtale av Bilfriday publisert 20. september i Fædrelandsvennens papirutgave.

Mandal

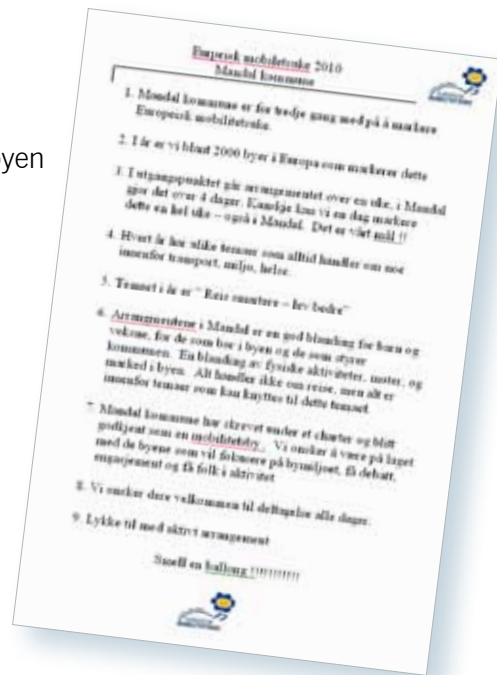
Mandal kommune deltok i Mobilitetsuka for tredje gang. Deltakelsen var et samarbeid mellom Mandal kommune – Handelsstanden og Syklistenes Landsforening

Under Mobilitetsuka 2010 hadde Mandal program over fire dager

Arrangementer

- Åpning ved ordfører i Bystyremøte
- Bybuss med barnehagene – tog gjennom byen
- Befaring med politikere og andre
- Bilfri dag 18.09
 - Jumble – salg av ting i gata
 - Rebusløp
 - Hinderløp for barn
 - Reduserte priser på buss
 - Stengt gate ble avlyst grunnet interne forhold – forklares siden
 - Sykkellorientering
 - Byvandring
 - Debattkveld

Kampanjer

Sykle til jobb-kampanje pågikk hele sommerhalvåret: Se egen facebook-side

Bilfri dag

Sentrumsgate var bestemt skulle stenges, hovedgaten gjennom Mandal. Gaten var forut for EMU delvis stengt grunnet arbeid med sykkelfelt. Dette skapte mye rot, og missnøye blant folk og «Sykkelbyen Mandal» led nok litt av dette. Dagen før gikk handelsstanden bredt ut i lokalavisen, med bekymringsmelding om at arbeidet med delvis stengte gater fremover vil kunne få store følger for handelstanden i Mandal. Etter diskusjoner i gruppa og samtale med blant annet politiet ble det besluttet å ikke stenge gaten. Målet med det var å ikke opptre illojalt mot egen handelsstand – og heller ikke skade "Sykkelbyen Mandal" ytterligere, som var en viktig aktør for arrangementet.

Halv pris på buss innad i Mandal hele dagen

Permanente tiltak

Eksempel:

- Nye sykkelfelt i sentrum

6 tiltak ble innrapportert online.

Medieomtale

Et avisoppslag i forkant av Mobilitetsuken, og et stort i etterkant

Oslo

Kort oppsummering av EMU 2010

I løpet av den Europeiske Mobilitetsuken 2010 gjennomførte Oslo kommune v/Samferdselsetaten, i samarbeid med Grønn Hverdag, to arrangement: et dagsseminar rundt årets tema for Mobilitetsuken: «Transport og helse, reis smartere – lev bedre» og Bilfri dag på Karl Johans gate. I tillegg markerte Samferdselsetaten det nye sykkelfeltet i Østensjøveien som et permanent tiltak.

Seminar med temaet «Transport og helse, reis smartere – lev bedre»

Seminalet ble gjennomført torsdag den 16. september og markerte åpningen av mobilitetsuken. Åtte foredragsholdere snakket om sammenhenger mellom transport og helse, blant annet ved å belyse hvordan fysisk aktivitet påvirker helse, hvordan luftforurensningen har utviklet seg i Oslo de siste årene og hvordan byplanlegging kan påvirke aktivitetsnivået hos tenåringer. Seminalet hadde 70 deltagere og tilbakemeldingene har vært veldig positive.

Oslo kommune

grønn hverdag

Kampanjer og annonser

I forbindelse med arrangementene var det en mediakampanje på lehusene til flere bussholdeplasser i uke 36, og i lokalavisene og i AftenAften i uke 37 rundt slagordet «Bruk hodet, bruk føttene!». I uke 37 var det et webbanner på www.dittoslo.no og Bilfri dag ble annonsert på www.facebook.com/mobilitetsuken i flere uker. Vi la også inn linker fra mange sider til denne facebooksidene. Informasjon om både seminaret og bilfri dag var også tilgjengelig på Oslo kommunes miljøportal.

Bilfri dag 2010

Bilfri dag ble gjennomført lørdag den 18. september på Karl Johans gate mellom Universitetsgaten og Fredriks gate samt på Universitetsplassen. Her var det 20 utstillere som viste frem sykler, elbiler, informerte om hurtigtog, økokjøring, gassbussen, parkeringsregler og mye mer. Ved hjelp av en kafé midt på Karl Johan og Funballz ble det skapt en møteplass og arrangementet vekket mye oppmerksomhet.

I forbindelse med mobilitetsgata ble det også benyttet sjansen til å informere om prosjektet «shared space» («sambruksareal») som er planlagt i Universitetsgata. Gjennom hele uken hang det oppe plakater på gjerdet langs Universitetsgaten med informasjon om prosjektet, og det var også lagt ut informasjonsbrosjyrer som publikum kunne ta med seg.

Permanente tiltak 2010

Som en del av Mobilitetsuken ble det også gjennomført en markering av et permanent tiltak. I år var det det nye sykkelfeltet i Østensjøveien som ble markert, og det ble offisielt åpnet av BU-leder i Østensjø bydel, Arnfinn Aabø, tirsdag 21. september. Samferdselsetaten har bygget sykkelfelt på begge sider av Østensjøveien på strekningen mellom Haakon Tveters vei og Eterveien. Strekningen er en del av hovedsykkelveinettet i Oslo og sykkelfelt er opparbeidet på tilstøtende deler av Østensjøveien. Hensikten med tiltaket er å legge til rette for økt trafiksikkerhet og bedre framkommelighet for syklister slik at sykling kan bli et alternativt transportmiddel for flere.

24 tiltak ble innrapportert online.

Porsgrunn/ Skien

Porsgrunn og Skien kommune har deltatt siden 2009. I 2010 var de som samarbeidet om EMU Rådet for funksjonshemmede, Telemark fylkeskommune, Telemark kollektivtrafikk, Vestviken kollektiv transport, Statens vegvesen, Høyskolen i Telemark, Porsgrunn min by, Down Town handelssenter, Alle barn sykler, Skien og Porsgrunn kommuner.

Det var totalt 7 dager med arrangementer og kampanjer hvor Porsgrunn og Skien kommuner samarbeidet, tvillingbyene arrangerte EMU sammen og koordinerte aktiviteter og program.

Aktiviteter i Mobilitetsuka

- Det ble arrangert gå og sykkelkampanjer både i skole men mest i barnehage. Alle barn sykler med Michel Fouler arrangerte sykkeltraining for 5 åringer med «løpesykkel».
- Markering av de nye bysyklene i Porsgrunn!
- Sykkelkonkurranse på bysykler.
- Sykkelradar.
- Sykkelquiz ved Høyskolen i Telemark.
- Lansering av sykkelkart for Porsgrunn og Skien kommuner.
- Østrebrygge i Porsgrunn: Strandpromenade og aktivitetspark med matservering.
- Åpning av skatepark på Kjølnes.
- Rebusløp for rullende og gående i byen.
- Sykkeltriksing med Merida Trialteam.
- Sykkeltur til en Skrehelle topp - Konkurranse hvilke arbeidsplasser stiller med flest deltakere?
- Miniseminar om gågater av Helle Søholt foredrags-holder.
- Start Konkurranse , gå 1.-3. klasse, sykle 4.- 7. klasse , sykle 8.-10. klasse til og fra skolen
- Gåbuss.
- Salg/framvisning av sykkelhjelmer, sykkelvesker, lås fra Trygg trafikk.
- Smart Trafikant – utstyr for helårssykling og sykkelsjekk.
- Befaring av nye bussholdeplasser med universal utformings standard
- Godt valg kampanjen.

Bilfri dag

Den bilfri dagen ble fylt med positive aktiviteter og det ble vist hvilke verdier som kan skapes og vist frem et grønt byrom med mange aktiviteter. Både Skien og Porsgrunn kommuner stengte gater under den bilfrie lørdagen og det ble arrangert sykkeloppvisning av Merida Trialtem, bypark med konkurranser og salgsboder.

Permanente tiltak

Det ble avduking av permanent sykkelparkering utenfor Elexia treningssenter i Porsgrunn Kommune av ordfører Øystein Beyer.

22 tiltak ble innrapportert online.

Sarpsborg

Sarpsborg kommune deltok i 2010 i Europeisk Mobilitetsuke for første gang. Det ble bl.a. avholdt sykkel frokost, mobilitetstorg, byvandring, og sykkel turer. Kommunen har samarbeidet med næringsliv, lag og foreninger. Det var god oppslutning om arrangementene.

Aktiviteter og arrangementer med fokus på temaet helse og mobilitet gikk over fire dager:

Sarpsborg kommune

Reis smartere - lev bedre!

EUROPEISK MOBILITETSUKE

Torsdag 16/9 kl. 07.30-09.00
"Sykkelfrokost"
Mobilitetsuka starter opp med sykkelfrokost i Borregaardsbakken. Kast deg på sykkelen og kom innom vår stand for en sykkelprat, sjekk av sykkel og få en matbit på vei til jobb.

Lørdag 18/9 kl. 11-14.00
Mobilitetstorg
- Til byen uten bilen!
I Restaurantgata får du informasjon om sykler og du kan prøvekjøre elbilen Think. Nettbuss gir informasjon om bussen.

Grønn Hverdag gir tips til en miljøvennlig hverdag og du kan sykle deg en smoothie. Spenstig oppvisning ved byens treningssentre (kl. 12) og gratis trening i Kulås-parken kl. 13.30. Alle kan bli med!

Tirsdag 21.09. kl. 17.30
Terrengsykkeltur for damer med Sarpsborg Sykkelklubb. Passer for alle sykkelglade damer med hjem på hodet. Turen varer i to timer og går langs sykkelveier erten på asfalt eller grus.

Oppmøte ved p-plass i Borregaardsbakken, på jernbanesiden.

Tirsdag 21/9 kl. 18-19.00
Historisk byvandring med guide fra Visit Sarpsborg. Varighet ca. 1 time og oppmøte utenfor Rådhuset mot kirken.

Onsdag 22/9 kl. 18.00
Terrengsykkeltur på asfalt, grus og sti med Sarpsborg Sykkelklubb. Åpnet for alle sykkelglade mosjonister med hjem på hodet. Oppmøte ved p-plass på Tunevannet.

Alle arrangementer er gratis!

Mobilitetsuka arrangeres i samarbeid med Grønn Hverdag, Sarpsborg Sykkelport, Think, Nettbuss, Sarpsborg Sykkelklubb og Sarpsborg sentrum.

SARPSBORG
FRAMTIDENS BYR

SMART til jobben-aksjonen

Bedrifter i Sarpsborg ble invitert med på en lokal aksjon for å få flere til å gå, sykle eller reise kollektivt til og fra jobb. Aksjonen ble gjennomført i perioden 23.08 - 15.10 2010. Aksjonsperioden ble noe forkortet i forhold til hva som var planlagt pga. kommunestreiken våren 2010. Transportformer som gir både positiv helse- og miljøeffekter, slik som sykkel og gange, gir mest poeng i konkurransen, mens reising med kollektive transportmidler gir færre poeng ettersom de ikke medfører fysisk aktivitet. Kameratkjører man til og fra jobb får man også poeng. Premiering til beste bedrift. Kommunen gjennomfører også SMART til jobben i 2011. Aksjonsperioden er 1. mai til 15. oktober.

**SMART
TIL JOBBEN**

Vi håper at arbeidsplassen din vil være med på SMART til jobben-aksjonen i år og bli med i trekningen av en premie til en verdi av kr. 5 000,-.

SMART til jobben er Sarpsborgs lokale aksjon for helse- og miljøvennlige arbeidstretter og et ledd i at Sarpsborg kommune er en av Framtidens byer (et samarbeid mellom staten og de 13 største byene i Norge om å redusere klimagassene - og gjøre byene bedre å bo i).

Mer informasjon finner du på: www.sarpsborg.com
Her finner du registreringsskjema og annen informasjon som hjelper dere i gang. Lykke til!

SMART TIL JOBBEN

Trenger du container?
Kling oss i Vinduka 09700
www.vinduka.no

TAKK LØSE
SARPSBORG

Takk antatt leder i Nordica-svindelen

El-biler og ladestasjoner

Sarpsborg kommune etablerte i løpet av høsten 2010 fire ladestasjoner for el-biler med midler fra Framtidens byer. Kommunen hadde en el-bil til utprøving under mobilitetsuka og vurderer å gå til anskaffelse av flere elektriske biler til bruk i kommunal tjeneste.

Næringslivet i Sarpsborg ble i brev form oppfordret til å søke Transnova om støtte til etablering av ladestasjoner. Sørlie Torget, et næringsssenter på Tunejordet, var en av de som mottok støtte til etablering av ladepunkter.

Oppgradering av bussholdeplasser med sykkelparkering

Det er etablert sykkelparkering på ni stoppesteder langs Glommaringen, samt at holdeplassene er utbedret med blant annet nye leskur og sanntidsinformasjon. Glommaringen er bussruten som går mellom Sarpsborg og Fredrikstad langs fylkesvei 111 og 109. Den er Østfolds mest populære bussrute med over en million passasjerer på årsbasis. De "nye" bussholdeplassene ble åpnet under mobilitetsuka. Tiltaket er

et samarbeid mellom Statens vegvesen Region Øst, Østfold Fylkeskommune og kommunen Sarpsborg og Fredrikstad, og er finansiert ved tilgjengelighetsmidler fra tildelingen i 2009. Vegvesenet har hatt ansvaret for gjennomføringen.

Sykkel og sykkelparkering

Sarpsborg kommune har utvidet sykkelparkeringen i garasjelegget i rådhuset og gått til innkjøp av tjenest-esykler som er til utlån og kan reserveres via Outlook.

8 tiltak ble innrapportert online.

Medieomtale

Det ble gjort en innsats mot lokale medier og Mobilitetsuka fikk god redaksjonell omtale i lokalavisa Sarpsborg Arbeiderblad og den lokale radiostasjonen, Radio Prime Sarpsborg. I tillegg til redaksjonell omtale rykket kommunene også inn annonser i lokalpressen og brukte kommunenes internettsider aktivt.

Stavanger/ Sandnes

Stavanger og Sandnes kommuner markerte den europeiske mobilitetsuken første gang i 2006. Siden den gang har vi hvert år markert uken i samarbeid med Rogaland Fylkeskommune, Grønn Hverdag, Kolumbus, Statens Vegvesen og NSB. Partene samarbeider om arrangementer gjennom hele uken. Arrangementene varierer fra små markeringer på skoler eller bedrifter, til større informasjons- og aktivitetsarrangementer på bedrifter eller sentralt i kommunene. I starten hadde vi et fellesarrangement på lørdagen som etter hvert har utvidet seg til ulike arrangement fordelt over hele mobilitetsuka. I inneværende år hadde vi både bedriftsbesøk på SUS, konkurranse på Kvadrat, fylkesfinalen i sykling for elever på 7. trinn fra hele Rogaland, beintøftkonkurranse mellom Aspervika skole i Sandnes og Lunde skole i Stavanger, stenging av en sentral sentrumsgate i Sandnes for biltrafikk, arrangement i Stavanger sentrum, åpning av nytt sykkelparkeringshus og utdeling av smaksprøver.

Kampanjer

Stavanger kommunes hovedarrangement i Mobilitetsuken var arrangementet i Stavanger sentrum lørdag 18. september. Her var det mulig å teste elektrisk sykkel, kjøpe godt rabatterte sykkelhjelmer, få gratis smaksprøve for bussen, samt få informasjon om sykkelplanlegging, tilrettelegging for kollektivtransport og arbeidet med å gjøre Stavanger sentrum mer klimavennlig.

Tirsdag 21.9 markerte Stavanger og Sandnes kommuner Mobilitetsuken på Stavanger Universitetssykehus, sammen med Rogaland fylkeskommune. Vi solgte sykkelhjelmer til sterkt redusert pris og informerte om Mobilitetsuken og Bilfri dag, samt leverte ut diverse relevant informasjon, reflekser, gratis smaksprøver med mer. Sykehusets egen sykkelgruppe deltok også, med fokus på trening, helse og kosthold.

Samme dag markerte Stavanger kommune åpningen av nytt sykkelparkeringshus på Gausel stasjon. Syklister og kollektivreisende ble belønnet med frukt og informasjon om Bilfri dag.

I løpet av uken kjørte Kolumbus ulike kampanjer rettet mot dagens bilbrukere, ungdom og premiering av de som kjører buss:

- Informasjonsplakater på boards: Fokus på å parkere bilen under Bilfri dag – Kolumbus Reiseplanlegger hjelper deg å finne ut hvordan du kan gjøre nettopp det.
- Bussplakater med samme budskap som over.
- Utdeling av "Smaksprøver på bussen" med oppfordring til å la bilen stå under Bilfri dag.
- Konkurransen på kjøpesenteret Kvadrat – "QR-kodejakt". Formålet var å gjøre ruteinformasjon lettere tilgjengelig samt oppfordre folk til å reise kollektivt.
- Utlodning av Flexipass (månedskort på bussen) under Viking-kamp. Fokus var å oppfordre folk til å reise kollektivt og minne om Bilfri dag. Denne aktiviteten ble også skrevet om i Rogalands Avis.

Bilfri dag

Sandnes kommune avholdt sammen med Trygg trafikk den store fylkesfinalen i sykling for elever på 7. trinn fra hele Rogaland den 16 september. Det var 36 deltakere fra 16 skoler i hele fylket som deltok. Arrangementet var lagt til Sandnes kommune, Sandnes Rådhus, hvor ordfører Norunn Østråt Koksвик hadde en velkomsthilsen til deltakerne. Deltakerne hadde først en teoriprøve for siden å foreta en ferdighetsprøve gjennomføres ute ved Rådhuset og et gateløp på vel 4 km fra rådhuset og gjennom store deler av Sandnes sentrum, gjennom mange av rundkjøringene og innom boligområder tilbake til Rådhuset og mål. Det var postmannskaper i løypa som sjekket om deltakerne kunne trafikkreglene og fulgte dem. Dagen ble avsluttet med premieutdeling.

Topp konsentrasjon under ferdighetsprøven og de heldige vinnerne sammen med ordfører, politiet og Trygg Trafikk.

Samme dag ble også «Gå-til-skolen-dagen» som arrangeres av miljøagentene (Blekulf) markert. Dette ble gjennomført ved at Grønn Hverdag markerte den pågående beintøftkonkurransen (gå til skolen) mellom Aspervika skole i Sandnes og Lunde skole i Stavanger hvor de konkurrerer om å gå til skolen. Denne konkurransen pågikk i hele i september og oktober. I forbindelse med denne lille kampanjen informerte Grønn Hverdag og Rogaland Fylkeskommune om en større Beintøft satsing i høst 2011 hvor alle skoler i Rogaland er invitert til å delta på Beintøft.

TV Vest var med til Aspervika skole i Beintøft kampanjeperioden (Gå til skole dagen den 16.09.2010) og hadde et innslag i kveldens sending, sjekk følgende lenke:

www.youtube.com/watch?v=I9q2TvuoZnl

Stavanger Aftenbladet informerte også om kampanjen.

På den bilfrie dagen ble det arrangert konserter om bord i bussene – fire lokale band reiste rundt på de mest trafikkerte bussrutene i tre timer og spredte god stemning til de reisende. En belønning til dem som reiste kollektivt på Bilfri dag! Arrangementet fikk meget god oppmerksomhet i media og satte fokus på Bilfri dag. Det ble også gjort opptak av de forskjellige konsertene. Disse er tilgjengelig her:

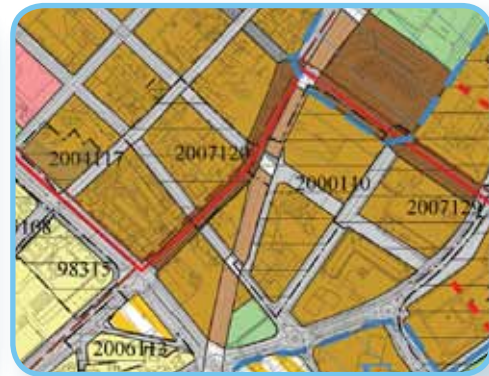
www.youtube.com/watch?v=Nvicbwhv1UI

www.youtube.com/watch?v=rmcw06wRbAs

www.youtube.com/watch?v=5tl72pKt-cE

www.youtube.com/watch?v=5tl72pKt-cE

Stenging av St. Olavs gate i Sandnes på bilfri dag.

Våre ordførere deltok også i markeringen. I Stavanger gikk dette greit men i Sandnes så var ordføreren ikke så fornøyd:

Permanente tiltak

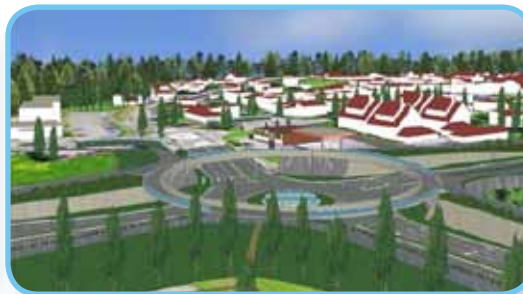
44 tiltak ble innrapportert online.

Eksempler:

Tjensvoll-krysset

I Tjensvoll-krysset like utenfor Stavanger sentrum, krysser Madlaveien og E39.

Fremkomsten for buss, syklende og gående er forbedret og prioritert i ombyggingen.

Sykkelparkering på Gausel-stasjon

Et nytt, låsbart sykkelparkeringshus på Gausel togstasjon ble åpnet av Stavanger kommunes varaordfører Bjørg Tysdal moe under Mobilitetsuken 2010. Gausel stasjon er en viktig stasjon for pendlere til Forus-området. Jernbaneverket har satt opp sykkelhuset etter ønske fra pendlerforeningen på Jærbanen. Sykkelhuset kan ta 32 sykler.

Les mer: www.aftenbladet.no/lokalt/1263881/Tak_til_togsykler.html

Dobbeltspor Stavanger/Sandnes

Dobbeltsporet mellom Stavanger og Sandnes ble offisielt åpnet i desember 2009. I løpet av 2010 begynte NSB med 15 minutters avganger på traseen.

Ny kollektivterminal/kollektivefelt ved Kvadrat kjøpesenter

Våren 2010 ble den nye kollektivterminalen ved Kvadrat kjøpesenter åpnet. Denne består i etablering av kollektivfelt i begge retninger med en lengde på 250 meter og tosidig perronger med en lengde på ca 60 m. Dette gir plass til at tre leddbusser skal kunne stoppe samtidig. Det er etablert signalregulert kryssing over Fv 44 som kommer etter bussene har passert i retning mot syd og etter buss nr. 2 for nordgående busser. Det er også anlagt en ny gang- og sykkelvei mellom terminalen og inngang A på Kvadrat. Ved kryssing av Gamle Stokkavei er det bygget et opphøyd gangfelt.

Medieomtale

Her er noen lenker til artikler i lokale medier.

www.aftenbladet.no/nytte/bil/1261097/Det_virker_jeg_har_kuttet_ned_paa_bilenraquo.html

www.aftenbladet.no/nytte/bil/1261295/laquoGjerne_ha_bilfritt_sentrum_men_bare_paa_en_soendagr_aquo.html

www.aftenbladet.no/nytte/bil/1261098/Vil_ha_bilene_bort_en_hel_dag.html

www.aftenbladet.no/lokalt/Hvilken-dag-er-det-i-dag-1969996.html

www.aftenbladet.no/lokalt/sandnes/Busskluss-p-bilfri-dag-1971500.html

www.rogalandsavis.no/nyheter/article5321018.ece

www.rogalandsavis.no/nyheter/article5319059.ece

Utlodningen av Flexipass på Viking Stadion ble dekket i Rogalands Avis.

Konsertarrangementet i bussene under Bilfri dag ble dekket av begge de lokale tvstasjonene (Tvvest og NRK), samt:

Stavanger Aftenblad

www.aftenbladet.no/lokalt/1264606/Musikkbuss_til_Sandnes.html

Sandnesposten

WWW.sandnesposten.no/index.php?page=vis_nyhet&GammelArtikkelID=41835

Rogalands Avis

Studietur

Politiske og administrative representanter fra Stavanger kommune reiste på studietur til Brussel under Mobilitetsuken 2010. Formålet med studieturen var å se på hvordan Brussel organiserer og arrangerer sin «Søndag uten bil» under Mobilitetsuken. Presentasjon av Brussels «Søndag uten bil», og Stavanger kommunes markering av Mobilitetsuken ligger vedlagt.

Stavanger kommune vedtok høsten 2010 at det skal arrangeres "Søndag uten bil" søndag 4. september 2011. Saksfremlegget kan leses på Stavanger kommunes nettsider.

Tromsø

Tromsø har deltatt i Mobilitetsuka de siste 4 årene.

Vi har konsentrert oss om kjernearrangementet på lørdagen og med åpning av nye permanente tiltak en eller to av ukas øvrige dager.

2010 ble spesiell ved at vi ikke hadde stengte gater under bilfri dag i Tromsø sentrum. Vi fokuserte på de som syklet/gikk eller tok buss til sentrum og premierte dem. Vi tror ikke bil i sentrumsgatene utgjør det store miljøproblemet lenger. Vi vurderte å foreslå bilfri dag på alle veier inn til kjøpesentra utenfor sentrum, men lot det ligge da vi ikke trodde dette var politisk mulig. På permanent basis har biltrafikken i sentrumsgatene gått betydelig ned de siste årene. Det skyldes at handelsreiser med bil i større grad går til kjøpesentra utenfor bykjernen og at biltrafikk til sentrum bruker et integrert vei- og parkeringsanlegg i fjell innenfor sentrum.

Tromsø kommune og samarbeidspartene gjennomførte følgende aktiviteter under Mobilitetsuka 2010:

- Pressekonferanse torsdag 16.09
- Avspark aksjonen «Beintøft 2010-2011»
- Presentasjon Bilkollektivet
- Bilfri dag: Stands lørdag 18.10 Storgata Nord (gågata)/Kulturparken:
 - Tromsø kommune - Byutvikling: Køprising, folkehelse
 - Cominor - Info hybridbuss
 - Statens vegvesen
 - Trygg Trafikk - synlighet i trafikken
 - Sykkelreparatøren
- Utdeling gratis lodd til alle som kan fremvise gyldig bussbillett eller kommer syklende til sentrum - satsing på nye bussbrukere Premier fra:
 - Statens vegvesen - sykkel
 - Tromsø kommune / Cominor - 30 dagers busskort
 - Tromsø Næringsforening - Gavekort
 - Trygg Trafikk - Sikkerhetsbag
 - Diverse

Tromsø kommune samarbeidet om Mobilitetsuka 2010 med:

- Statens vegvesen
- Troms fylkeskommune
- Næringsforeningen i Tromsø
- Cominor AS rutebilselskap
- Trygg Trafikk
- Grønn Hverdag
- Norges Automobilforbund
- Fylkeslegen
- Kommuneoverlegen i Tromsø
- Samt noen mindre, frivillige lag og foreninger

Fotgjengerundergang ved Gyllenborg skole

Gyllenborg skole er en av Tromsøs eldste, og ligger sentralt i byen, omkranset av veier med mye trafikk hvorav en stor andel kollektivtrafikk. Skolens elever må, kommende fra flere sider, krysse veien. Fotgjengerovergang er tidligere sikret med skilt, trafikkklys og fartsdump, men trafikksituasjonen ga fortsatt grunn til bekymring.

Derfor bygger Tromsø kommune fotgjengerundergang som vil sikre adgang til skolen for elever som kommer fra sør- og vestsiden. Det medfører også tilpassing og utvidelse av fortauene, samt anlegg av rullestolramper. Hele prosjektet har en kostnadsramme på vel kr 13 millioner.

Arbeidet ble forsinket slik at den offisielle åpningen av anlegget måtte utstå til oktober 2010, men Tromsø kommune ønsket likevel å melde inn dette prosjektet som det mest omfattende enkeltprosjektet med karakter av trafikksikring for myke trafikanter.

Andre viktige permanente tiltak

Det legges stadig flere hindringer i veien for komfortabel bilkjøring, i form av farts-
humper og opphøyde fotgjengeroverganger. Tromsø er, spesielt vinterstid, ikke overalt
like trafikkvennlig for myke trafikanter, men ordningen med drivstoffavgiften i Tromsø
- Tromsøpakkene 1 og 2 - hjelper til med anlegg av stadig flere fortau og gang- og
sykkelstier.

I 2010 er slike fortau anlagt eller under anlegg rundt Værvarslinga, langs Winston
Churchillveien og Ringveien, i Grønnegata rundt Thon Hotellene Polar og Tromsø,
langs Mackbratta og Evjenveien.

Den mye trafikkerte Strandgata blir permanent enveiskjørt, og tidligere veiutgang i
form av rundkjøring blir rekonstruert til parkanlegg.

Ordnningen med drivstoffavgift var opprinnelig vel også ment til å være en økende
hindring for bilismen, men resultatet har sånt sett uteblitt. Inntektene er imidlertid for
en del kommet myke trafikanter direkte til gode. Når ordningen avsluttes i 2012
ønsker Tromsø kommune at den blir avløst av et veiprisingsystem som vil gjøre
kjøring betydelig dyrere, samtidig som inntektene kan brukes til investeringer i, og
drift av kollektivtrafikken. Det er imidlertid for tidlig å slå fast når en slik ordning
kan være på plass. Den vil presenteres i EMU-sammenheng senere!

4 km ny gang- og sykkelvei vest på Tromsøya ble åpnet.

16 tiltak ble innrapportert online

Trondheim

Trondheim omformes i dag til en grønnere og mer miljøvennlig by. Endringene skjer fort. Det skyldes særlig en bred og målrettet innsats gjennom Miljøpakken for transport.

Flere tar buss og trikk, færre kjører bil. Det blir gradvis enklere og tryggere å gå eller sykle i byen. Befolkningens reisevaner har endret seg betydelig gjennom 2010.

Mobilitetsuka bidro til å markere byens mobilisering for at folk skal reise smartere, grønnere og sunnere. Vi samarbeidet med de frivillige organisasjonene Grønn Hverdag, Svartlamon beboerforening, Syklistenes Landsforening, Trygg Trafikk og Framtiden i våre hender. I tillegg bidro Sør-Trøndelag fylkeskommune, Statens Vegvesen, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag (Klimaråd undervegs) og kollektivselskapet AtB. Fem private firma deltok en av dagene.

I Trondheim var det enkeltarrangementer seks dager. Kampanjen Aktiv Skoleveg pågikk hele uka.

Ordfører Rita Ottervik i Trondheim markerer åpninga av byens første intelligente gangfelt på første dag av Mobilitetsuka.

Ordfører Rita Ottervik markerte starten på Mobilitetsuka med å åpne byens første intelligente gang felt 16. september. Med midler fra Miljøpakken for transport prøver kommunen ut ny teknologi som gjør at fotgjengere automatisk utløser blinkende lys når de skal krysse vegen, samtidig som overgangen blir opplyst.

Dagen etter organiserte Syklistens Landsforening (SLF) en omfattende synlighetskampanje for syklistene ved NTNU (universitetet i Trondheim).

Lørdag 18. september gjennomførte vi torgdag med demonstrasjon av el-sykler, el-biler og kurs i økokjøring sammen med Grønn Hverdag, Klimaråd undervegs og Sør-Trøndelag fylkeskommune.

Samme dag arrangerte Svartlamon beboerforening bilfri dag, marked, ponniridning, quiz og interaktiv omvisning i bydelen med støtte fra Framtidens Byer.

Mandag 20. september inviterte Trondheim kommune til åpent seminar om Miljøpakken for transport og byens framtid. Tema var Miljøpakkens mål om å redusere bilandelen – med debatt om virkemidler og resultater. Blant innleiderne var Lars Haltbrekken, leder i Naturvernforbundet.

Om kvelden 20. september arrangerte vi verksted i trafiksikkerhet for Foreldrenes Arbeidsutvalg ved skolene i byen. Formålet er å finne mulige ulykkespunkter og utbedre disse slik at flere lar barna gå eller sykle til skolen.

Organisasjonen Grønn Hverdag gjennomførte kurs i økokjøring mandag 20. september og tirsdag 21. september med økonomisk støtte fra Framtidens Byer.

Miljøpakken er i ferd med å prege og endre byen i miljøvennlig retning. Litt om Miljøpakken for transport:

Målet er å redusere andelen bilreiser fra 58 til 50 prosent, og å øke andelen miljøvennlige reiser tilsvarende innen 2018. Det innebærer at anslagsvis 80 000 til 100 000 mennesker må endre sine reisevaner.

For å nå dette målet har Trondheim bystyre vedtatt en kombinasjon av restriktive og oppmuntrende tiltak. Bomstasjoner ble opprettet 31. mars i 2010. Flere kollektivfelt er innført. På den andre sida er kollektivtilbudet forbedret. Prisene ble satt ned både i byen og i regionen ved årsskiftet.

Biltrafikken i Trondheim er redusert med ca. ti prosent etter at bommene kom opp. Bussbruken i byen økte med ca 13 prosent i 2010. Blant pendlere fra nabokommunene er økningen enda større.

Halvparten av bominntektene skal gå til kollektivtiltak, anlegg for syklende og gående og andre miljøtiltak. Miljøpakken skal investere for 800 millioner kroner i nye sykkelfelt og sykkelveger. 420 millioner kroner er satt av til trafikkssikkerhet.

Tidligere proffsyklist Jostein Wilmann var blant dem som demonstrerte el-sykler på Torvet i Trondheim 18. september

Kampanjer

Miljøpakken for transport laget en brosjyre om smarte reisevaner som ble sendt til alle husstander i Trondheim og nabokommunene Stjørdal, Malvik, Klæbu, Midtre Gauldal, Melhus, Skaun og Orkdal ved inngangen til mobilitetsuka. Brosjyren henviste til uka. Samlet opplag var 112 000 eksemplarer.

Budskapet ble tilpasset den enkelte kommune. I Trondheim fokuserte vi mest på helsegevinsten ved sykling. I nabokommunene regnet vi ut hvor mye pendlere sparer på å ta buss i stedet for å kjøre privatbil, og la mer vekt på kollektivbruk enn sykling og gange.

Syklisterenes Landsforening vervet ca. 75 nye medlemmer på en aksjonsdag 17. september. Det ble delt ut reflekser, sykkelkart og andre effekter – deriblant 800 buffer og 500 setetrekk.

Aktiv Skoleveg:

32 skoler på barne- og ungdomstrinnet deltok i 2010. Arrangementet går over to uker vår og høst i samarbeid med Grønn barneby. Kampanjen om høsten legges sammen med mobilitetsuka.

112 000 husstander i og rundt Trondheim fikk informasjonsbrosjyrer om smartere reiser i mobilitetsuka.

Bilfri dag

Strandvegen på Svartlamon ble stengt for biltrafikk lørdag 18. september. Svartlamon beboerforening hadde ansvar for arrangementet.

Lørdag ble valgt framfor den offisielle bilfrie dagen for å få mer besøk inn i bydelen, som er et forsøktprosjekt som legger vekt på kollektive løsninger og miljøhensyn. Beboerforeninga kombinerte vegstenging med blant annet ponniridning og marked i gata.

Vi stengte ingen gater 23. september, men Framtiden i vår hender markerte den bilfrie dagen med å dele ut økologisk dyrkede bananer som påskjønnelse til syklister. Trondheim kommune og Miljøpakken bidro med refleksbånd og sykkelkart.

Beboerforeninga i bydelen Svartlamon tilbød ponniridning i stedet for bilkjøring langs Strandvegen.

Permanente tiltak

28 tiltak ble innrapportert online.

Eksempler:

Intelligent gangfelt (SafeWalk) i krysset Eidsvollsgate/Gudes gate i Trondheim. Dette ble åpnet 16. september. Senere har flere fotgengeroverganger fått tilsvarende sikring. Teknologien skal prøves ut på 15 ulykkesutsatte punkter i Trondheim. Noe av hensikten er tryggere skoleveger, slik at flere barn kan gå eller sykle til skolen i stedet for å bli kjørt.

Sykkelfelt og sykkelveg med fortau tatt i bruk på Øya-Tempe. Strekningen er en del av det vi kaller syklistenes E6. Den inngår i et nytt hovednett for sykling i Trondheim. Dette bygges nå gradvis ut.

Det er etablert 50 parkeringsplasser for park & ride ved den sørlige innfarten til Trondheim. 20 plasser ved Byggmakker på Tonstad og 30 plasser ved City Syd. Målet er å få flere pendlere til å reise kollektivt inn og ut av bykjernen.

Andre tiltak:

Kollektivtilbudet: Midler fra Miljøpakken bidrar til å opprettholde et utvidet busstilbud samtidig som prisene ble frosset i 2010. Takstene er for øvrig satt ned betydelig fra siste årsskifte.

Utvidet sykkelparkering på Torvet og i Nordre gate. Lysregulering, fartsregulering og utbedring av et farlig kryss er blant andre permanente virkemidler.

Lignende tiltak vil komme i langt større omfang fra 2011.

Her bygges ny sykkelveg på Tempe i Trondheim. Gjennom Miljøpakken for transport skal det investeres 800 millioner kroner i hovednett for syklister.

Medieomtale

TV-Adressa dekket åpningen av det første intelligente gangfeltet 16. september. Nyhetssak gikk ut på Adresseavisens papirutgave og på nett. Nyheten gikk videre på nett i VG, Aftenposten, Trønder-Avisa og i en rekke lokalaviser i hele landet.

NRK Trøndelag laget radioreportasje fra sykkelkampanje ved NTNU 17. september. Adresseavisen dekket bilfri miljødag på Svartlamon på papir og på nett.

NRK Trøndelag laget reportasje fra åpent seminar om Miljøpakken 20. september. Intervju blant annet med leder i Naturvernforbundet, Lars Haltbrekken.

